

העמותה לתמיכה
בחוץ קרוהן
וקוליטיס כיבית (נעדר)
תמיכה • מידע • זכויות • מחקר

Save The Date!
01/11/2019

האקדמיה למחלות מעי דלקתיות (IBD Academy)

העמותה לחולי קרוהן וקוליטיס כיבית בישראל בשיתוף החוג למחלות מעי דלקתיות והאיגוד לגסטרואנטרולוגיה בישראל גאים להזמין אתכם ללמוד על המחלה שלכם. את התכנית יעבירו מיטב המומחים בתחום.
*ההרשמה אינה כרוכה בתשלום לחברי עמותה, נפתחה ההרשמה לסמסטר הקרוב, מספר המקומות מוגבל!

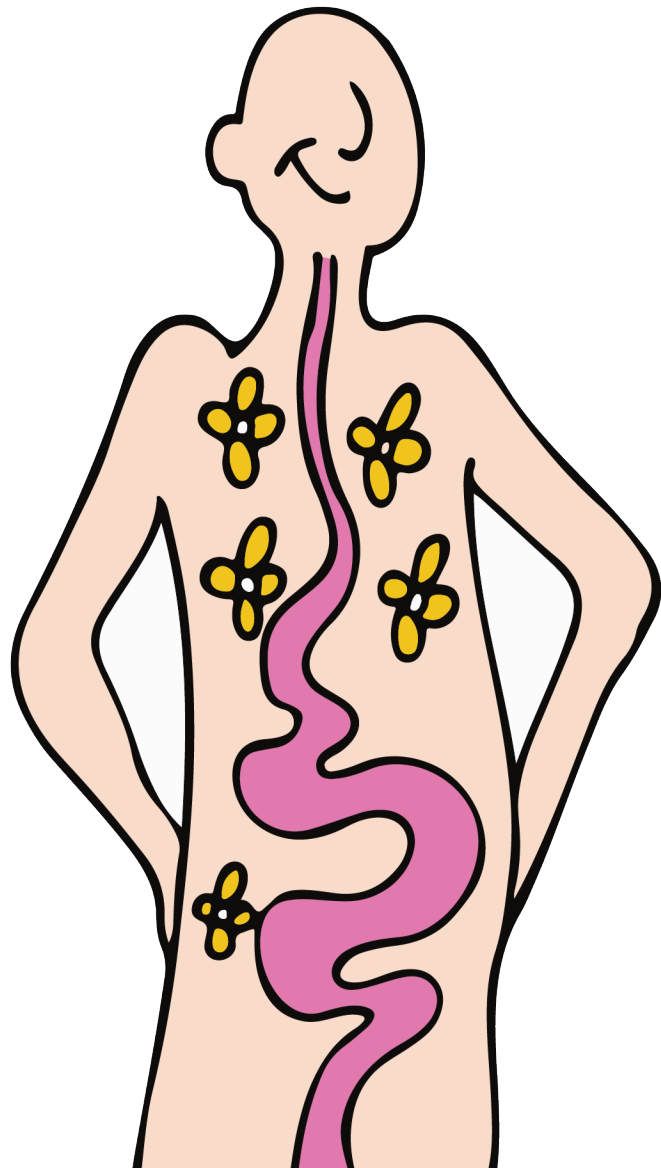
לפרטים והרשמה: info@ccfi.co.il

מנהל מדעי- פרופ אורי קופילוב, מנהל השירות למחלות מעי דלקתיות, מכון לגסטרואנטרולוגיה, מרכז רפואי ע"ש חיים שיבא.

תכנית סמסטר חורף 2019-2020

מפגש	תאריך	שעה	נושא	מרצה
1	01.11.2019	08:00-08:10	דברי פתיחה	פרופ שומרון בן חורין, מנהל המכון לגסטרואנטרולוגיה, מרכז רפואי ע"ש חיים שיבא
		08:10-09:20	מאפיינים קליניים של מחלות מעי דלקתיות	פרופ אורי קופילוב, מנהל השירות למחלות מעי דלקתיות, מרכז רפואי ע"ש חיים שיבא
		09:30-11:00	אבחון ומעקב במחלות מעי דלקתיות	פרופ אורי קופילוב, מנהל השירות למחלות מעי דלקתיות, מרכז רפואי ע"ש חיים שיבא
		08:00-09:50	טיפול תרופתיים במחלות מעי דלקתיות	ד"ר הגר בנאי, מרכז למחלות מעי דלקתיות, מרכז רפואי ע"ש י. רבין, פתח תקווה
2	06.12.2019	10:00-11:00	טיפול כימותרפיים במחלות מעי דלקתיות	ד"ר איאן וויט, כירורגית ב, מרכז רפואי מאיר, כפר סבא
		08:00-08:40	חיידקי המעי בבריאות וחולי	ד"ר נתנאל אביב כהן, מכון לגסטרואנטרולוגיה, מרכז רפואי סורסקי, תל אביב
3	03.01.2020	08:40-09:20	תזונה במחלות מעי דלקתיות	גב תמר פפר גליק, דיאטנית קלינית, מרכז למחלות מעי דלקתיות, מרכז רפואי ע"ש י. רבין, פתח תקווה
		09:30-10:15	רפואה משלימה במחלות מעי דלקתיות	ניר סלומון, מנהל רפואה אינטגרטיבית, המכון לגסטרואנטרולוגיה, מרכז רפואי ע"ש חיים שיבא
		10:15-11:00	היבטים הפשיים במחלות מעי דלקתיות	גב לירן ברדה, פסיכולוגית רפואית, המכון לגסטרואנטרולוגיה, מרכז רפואי ע"ש חיים שיבא
		08:00-11:00	ניהול איכותי של מחלה כרונית – עקרונות ההצלחה	אדם אלגרסי, העמותה לחולי קרוהן וקוליטיס בישראל
4	07.02.2020	08:10-09:20	מחלות מעי דלקתיות בילדים; אספקטים תורשתיים ומשפחתיים במחלות מעי דלקתיות	ד"ר מיכל קורי, מנהלת גסטרואנטרולוגית ילדים, מרכז רפואי קפלן, רחובות
		09:30-10:15	זכויות סוציאליות של חולי IBD	גב יעל פלק, העמותה לחולי קרוהן וקוליטיס
		10:15-11:00	משוב וסיכום הקורס	
5	06.03.2020			

מחלות מעי דלקתיות אבחון ומעקב

פרופ' אורי קופילוב

מכון למחלות דרכי עיכול

מרכז רפואי ע"ש חיים שיבא, תל השומר

האקדמיה למחלות המעי הדלקתיות 2019-2020

תוכן עניינים

ביטויים מחוץ למעי

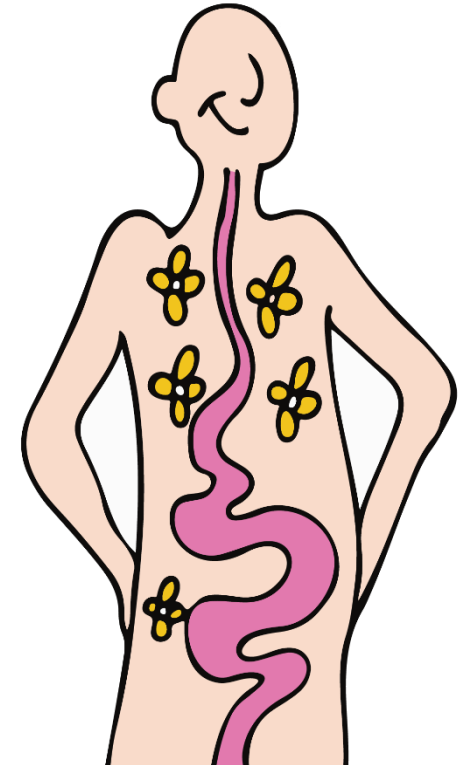
מבוא

עקרונות טיפול במחלה

מאפייני המחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מחלות מעי דלקתיות - מהן?

מחלת מעי
דלקתית
לא מסווגת
(5-10%)

קוליטיס
כיבית

מחלת
קרוהן

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

שכיחות בישראל

CD- 2-3/1000

UC- 1-2/1000

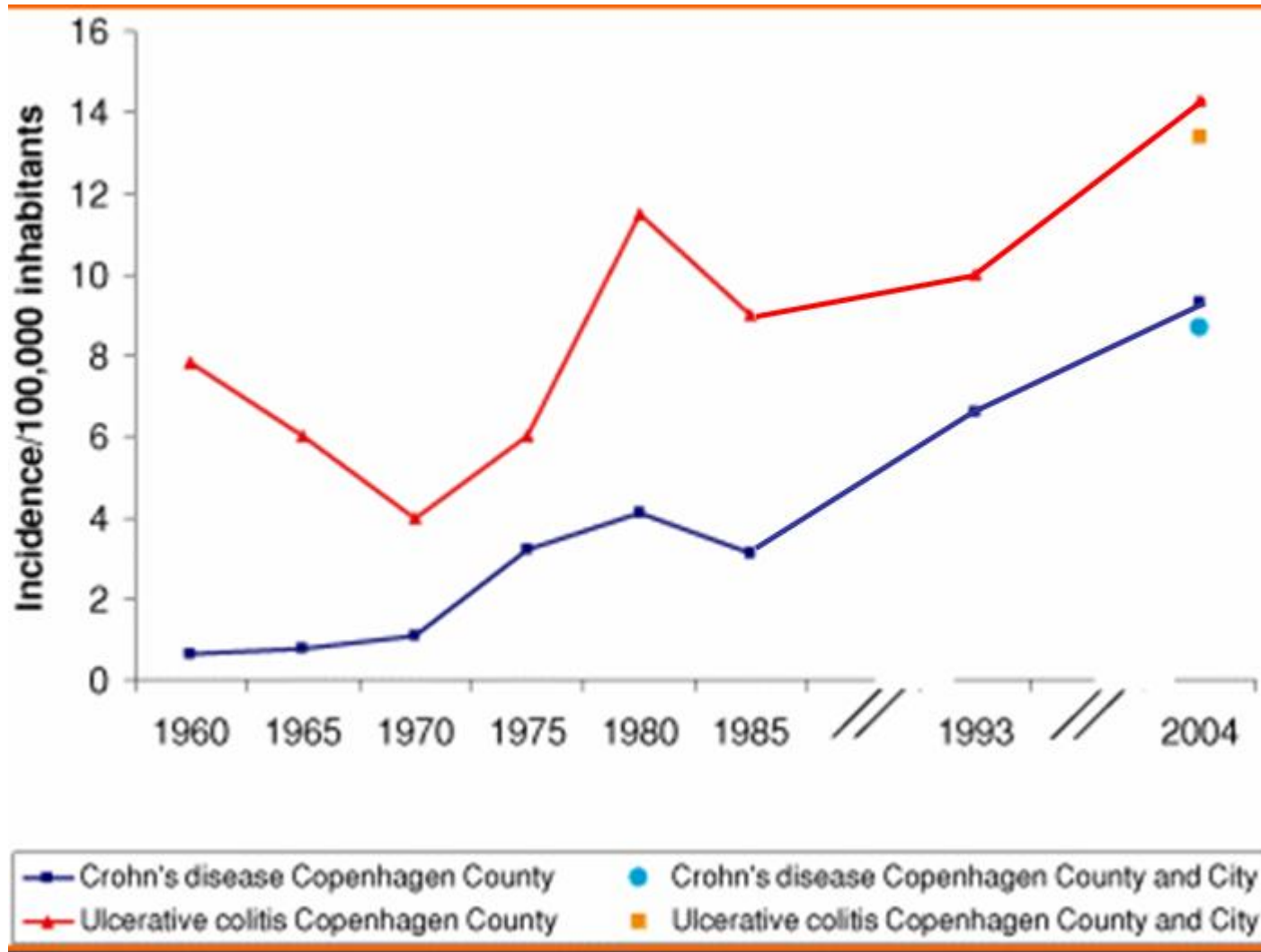

מתוך נתוני 2017:

כ-42,000 חולי IBD בישראל!

טיפול לא תרופתי	טיפול בתרופות	עקרונות טיפול במחלה	ביטויים מחוץ למחלה	סיבוכים במחלה	אבחון המחלה	מאפייני המחלה	מבוא

חשיבות הסביבה: משתנים גיאוגרפיים

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

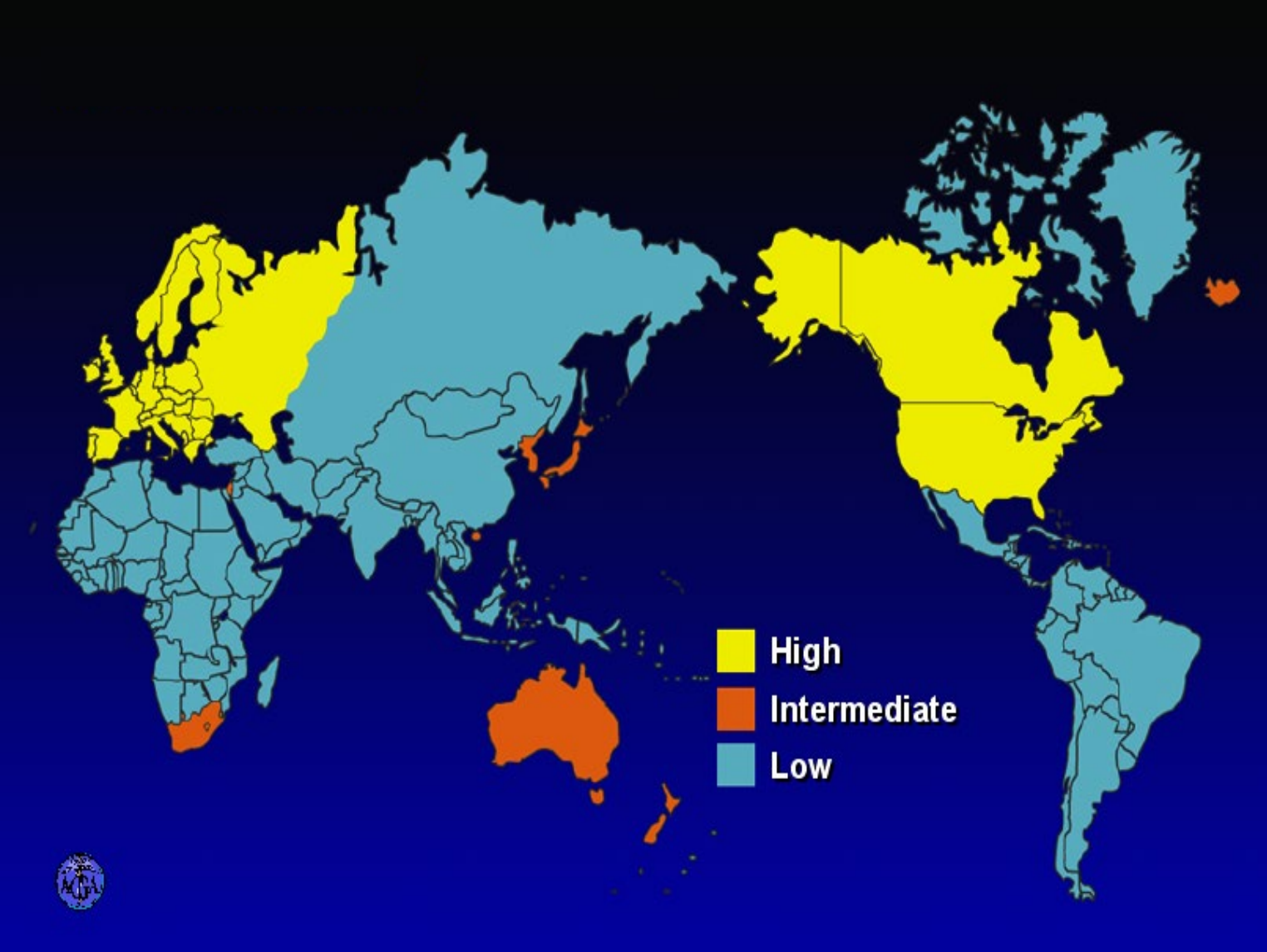
אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

השכיחות עולה בעשורים האחרונים

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

גורמי סיכון למחלות מעי דלקתיות

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

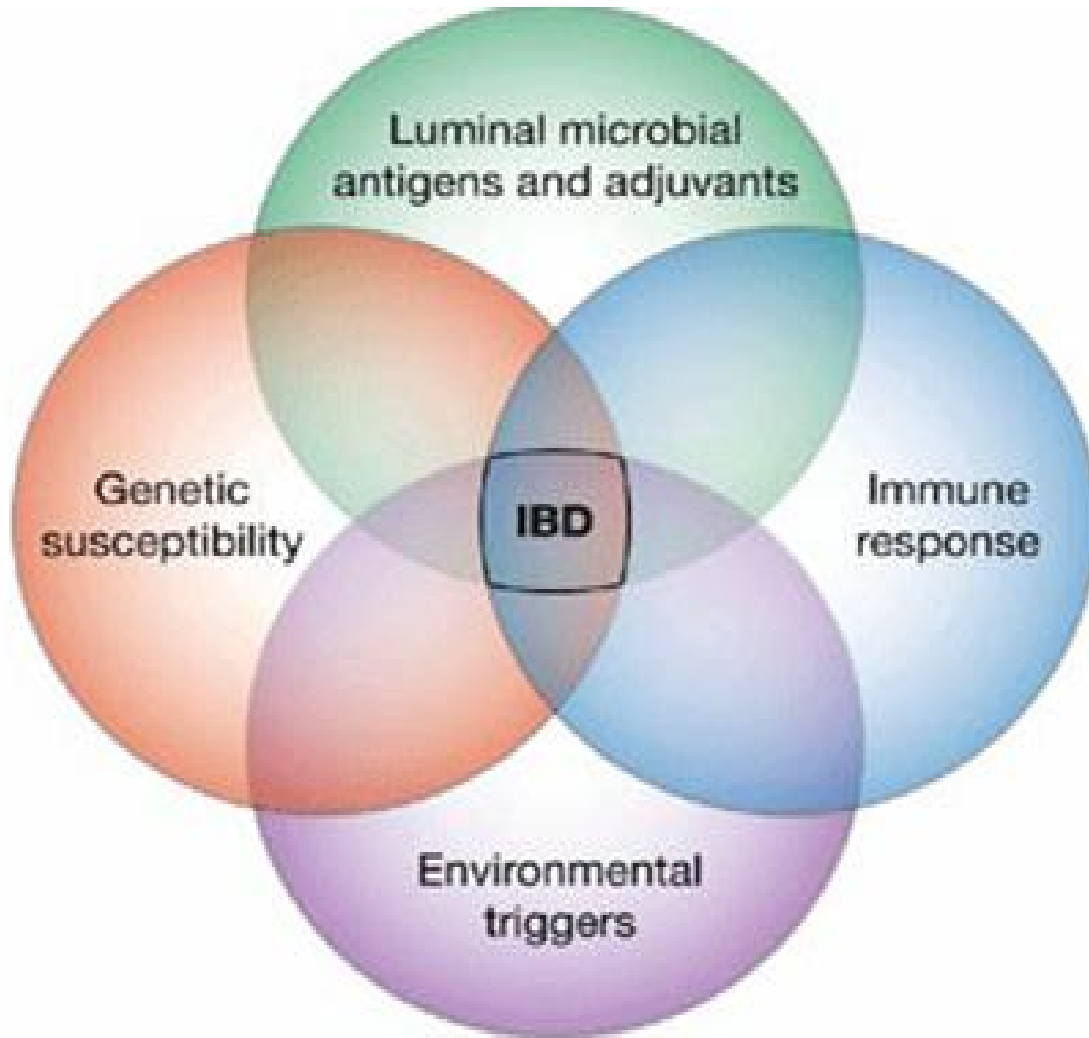
מאפייני המחלה

מבוא

למה יש לי

מחלת מעי דלקתית?

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

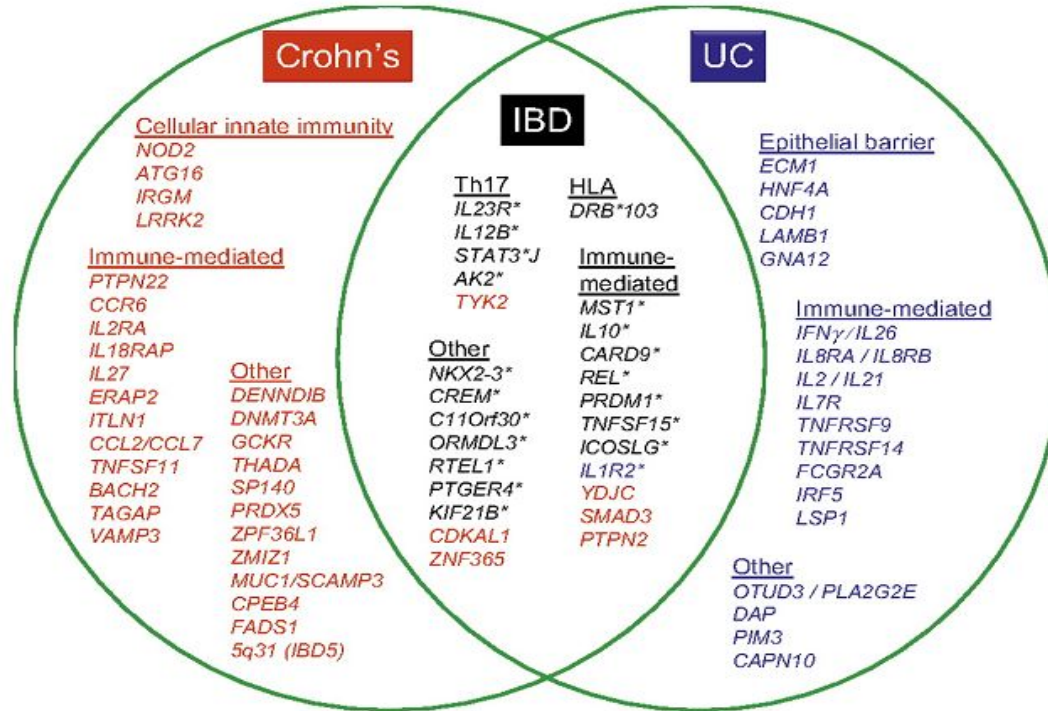
אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

Inflammatory bowel disease susceptibility loci.

Lees C W et al. Gut 2011;60:1739-1753

האם זה גנטי?

קיימים כ-230 גנים הקשורים לסיכוי לפתח IBD

כולם יחד תורמים
כ-25% מהסיכון המוגבר

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

האם זה מה שאני אוכל?

Figure 1. The tripartite relationship between the host, diet, and gut microbiota. Dietary manipulation alters the composition and metabolic capacity of gut microbiota. Our dietary habits, lifestyle, and life choices have a profound impact on our health and also the health of our gut microbiome.

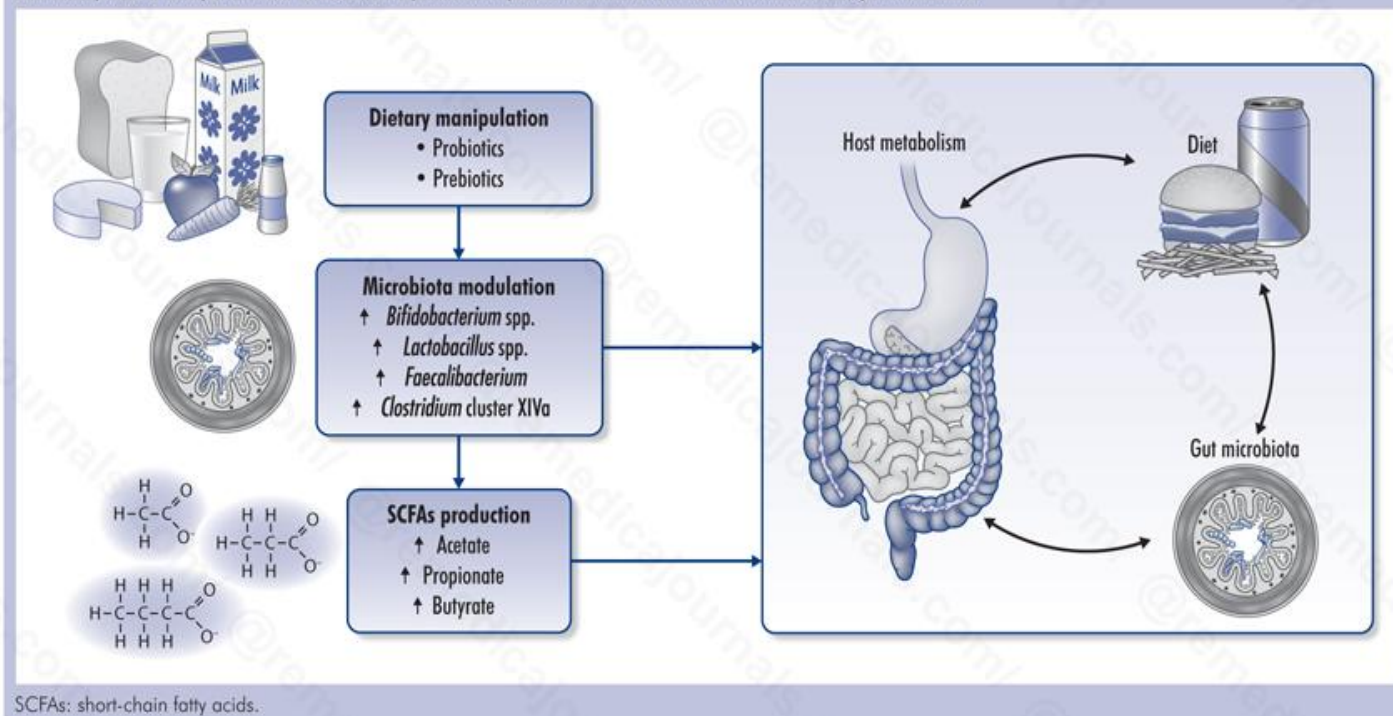

Image courtesy of Remedica Journals
<http://www.remedicajournals.com/Inflammatory-Bowel-Disease-Monitor/BrowseIssues/Volume-14-Issue-2/Article-Diet-the-Microbiome-and-IBD>

Hold, IBD monitor 2015

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

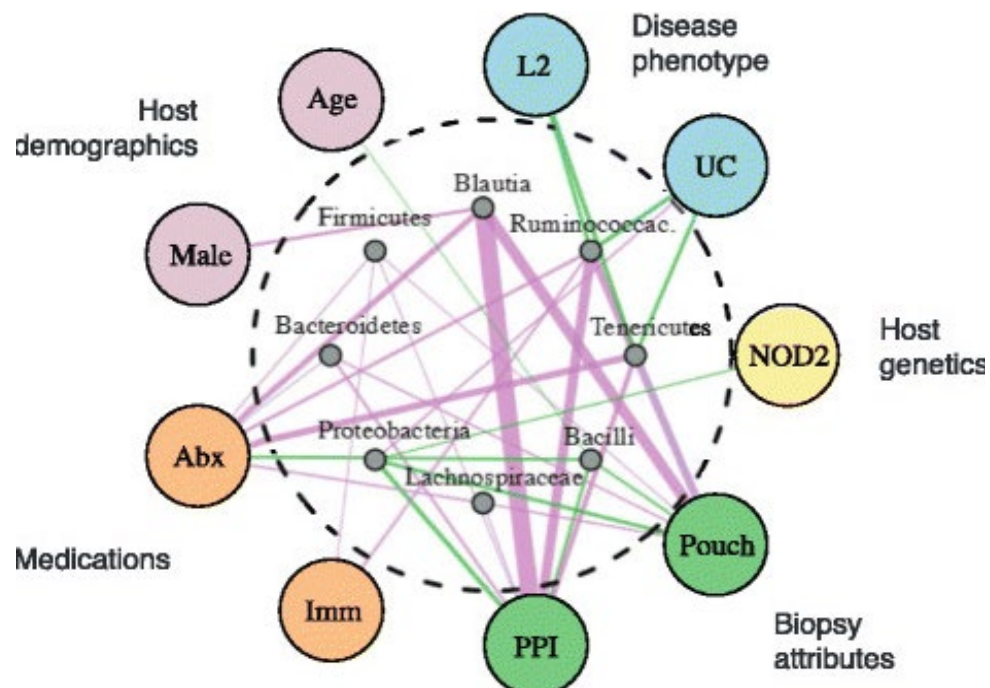
אבחון המחלה

מאפייני המחלה

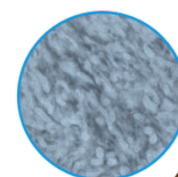
מבוא

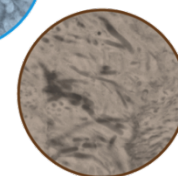
מיקרוביום?

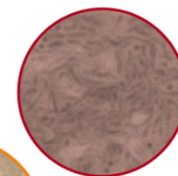
What is the human microbiome?

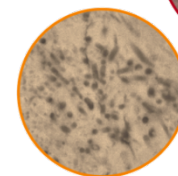
The human microbiome is the community of native bacteria that live in and on the human body.

There are 10x more bacterial cells in and on the human body than there are human cells.

Different bacteria are found at different body sites, and these bacteria perform different functions.

The microbiome plays a major role in human health and disease and represents an understudied diagnostic and therapeutic target.

Knights, BMC 2014

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

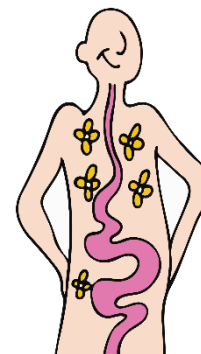
אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

UC and CD

מאפייני המחלה

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

איברי מערכת העיכול

פה: לעיסה, תחילת פירוק המזון

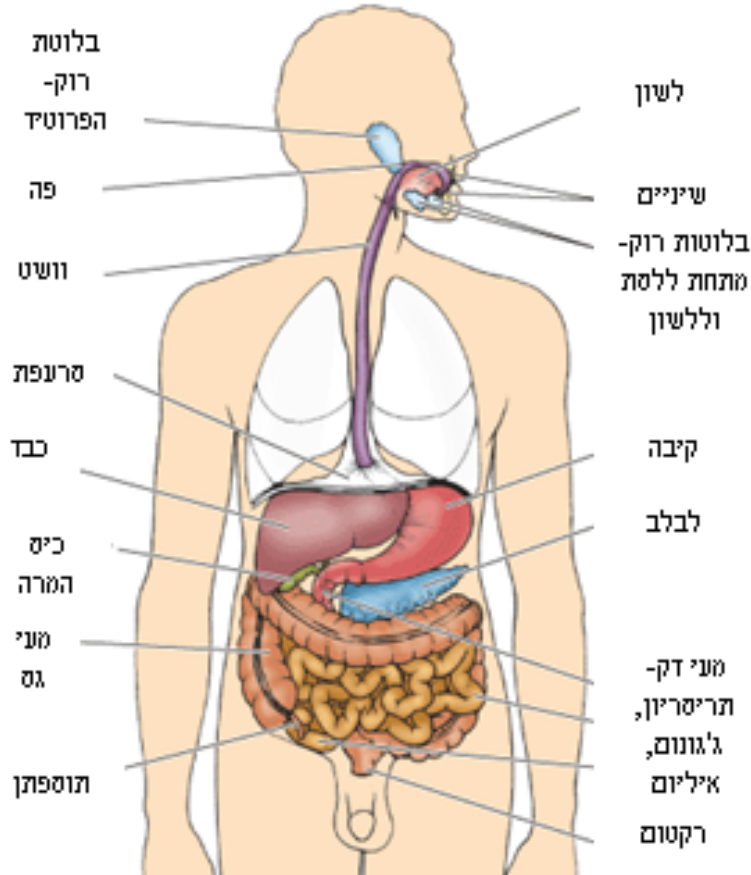
וושט: צינור הובלת מזון

קיבה: פירוק באמצעות חומצה ואנזימים, ספיגה של חלק מחומרי המזון

מעיי דק: ספיגת מרבית מרכיבי המזון

מעיי גס: ספיגת מים ומיצוק הצואה

רקטום: שליטה במנגנון היציאה

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

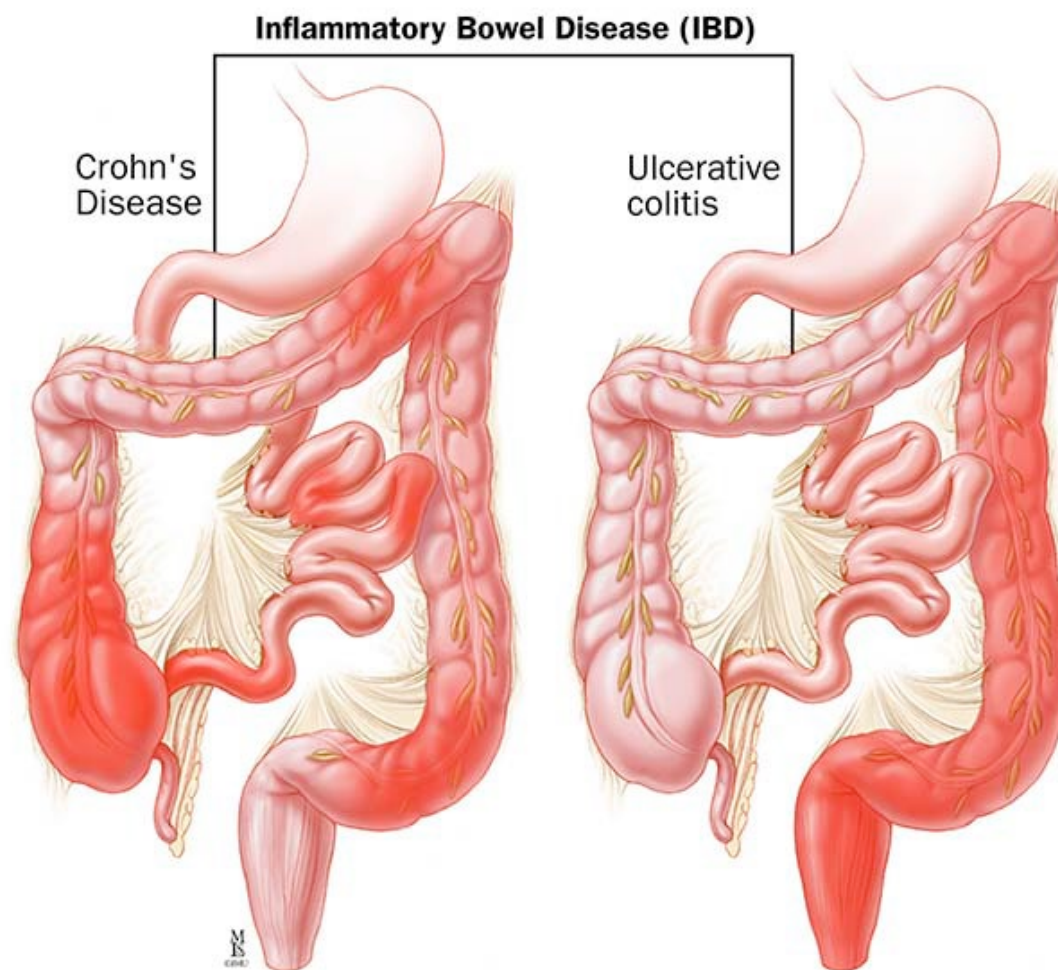
סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

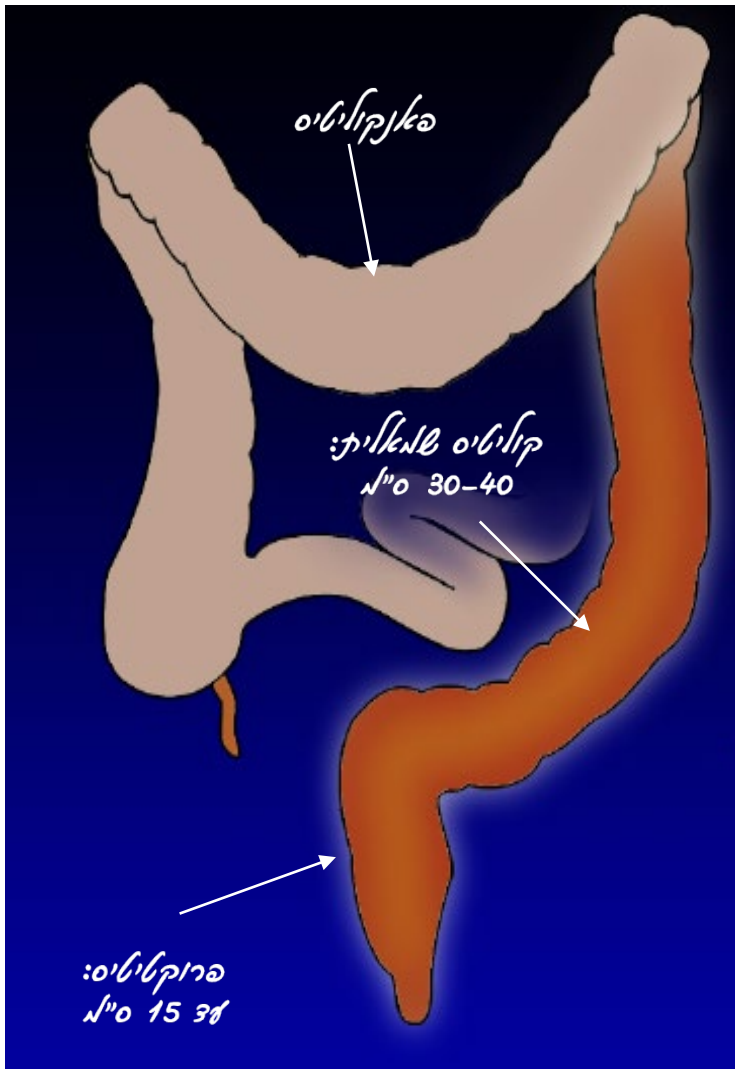
מאפייני המחלה

מבוא

קוליטיס כיבית: מאפיינים קליניים

- מעורבת שכבת הרירית בלבד
- תמיד מערב את הרקטום
- מעורבות רציפה מהרקטום ומעלה

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

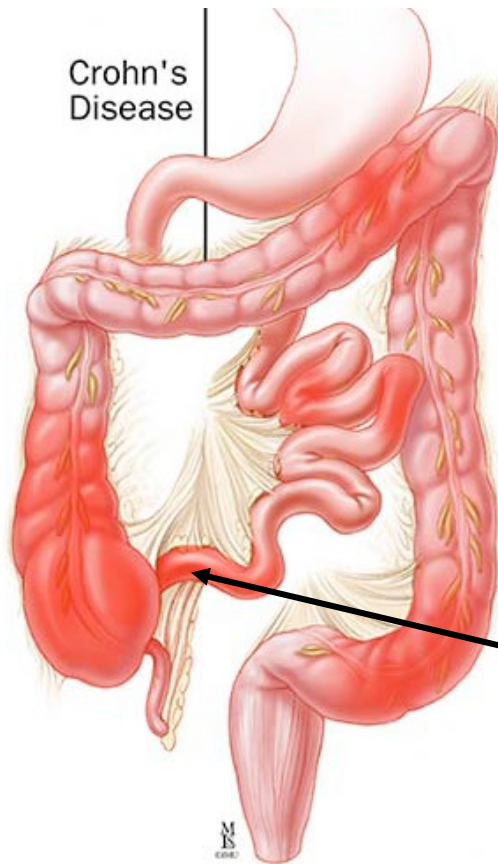
אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

מחלת קרוהן: פיזור אנטומי

וושט וקיבה 5-10%

מעיי גס בלבד 10-20%

מעיי דק בלבד 20-30%

מעיי דק סופי מעורב ב-75% מהמטופלים

מחלת קרוהן אינה רציפה.
איזורים חולים ובריאים לסירוגין

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

תצורות מחלה - קרוהן

דלקתי

כאבי בטן, שלשולים

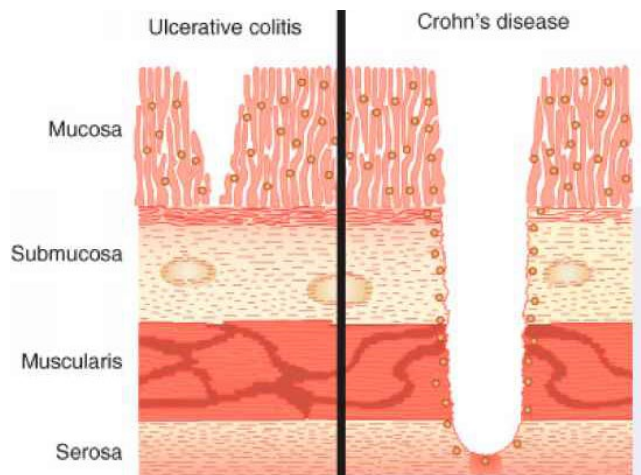
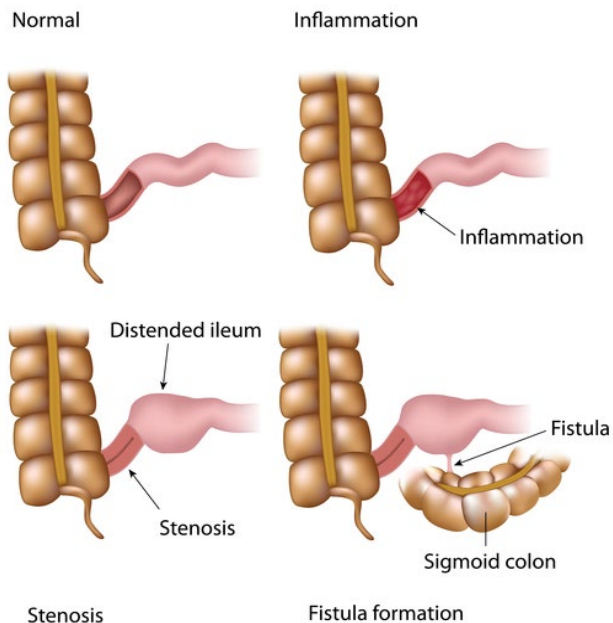
חסימתי

היצריות במעי, הקאות וכאבי בטן אחרי אוכל, חסימות מעי

חודר

היווצרות פיסטולות ומורסות

מחלת קרוהן יכולה לערב את כל שכבות המעי

תסמינים מייצגים

+ ביטויים מחוץ למעי

UC

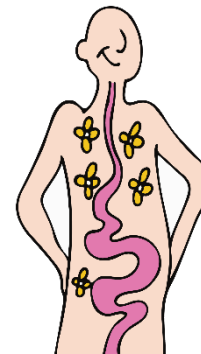
- שלשולים
- שלשולים דמיים בהחמרה
- טנזמוס (לחץ מתמיד ליציאה)
- דחיות ליציאה

CD

- שלשול/עצירות
- כאבי בטן
- תפיחות בטנית
- הקאות
- תסמינים פריאנליים
- ירידה במשקל
- אנמיה

כיצד מאבחנים מחלות מעי דלקתיות

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

דגשים לאבחון

אנמנזה - מהלך כרוני! מעל 3 חודשים
האבחנה היא לעולם שילוב של מספר ממצאים:

הדמייה

CT enterography (CTE)
MR enterography (MRE)
Intestinal US (US)

אנדוסקופיה (כולל היסטולוגיה)

קולונוסקופיה
קפסולה
גסטרוסקופיה (לעיתים)

בדיקות מעבדה

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

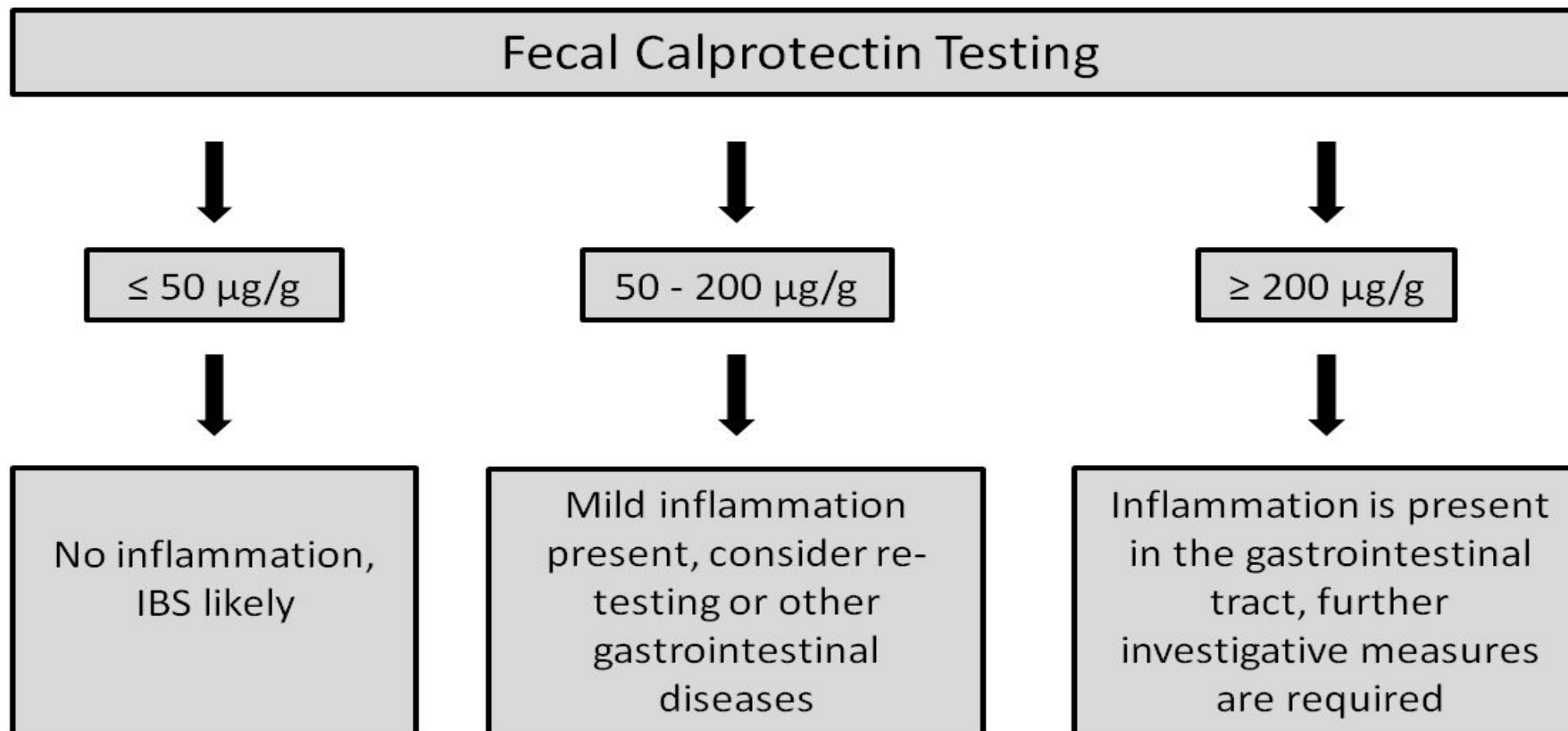
אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

**קלפרוטקטין צואתי - מדד דלקת מדויק ואמין , משקף דלקת במעי בלבד!
במחלה קשה יכול להגיע לערכים באלפים**

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

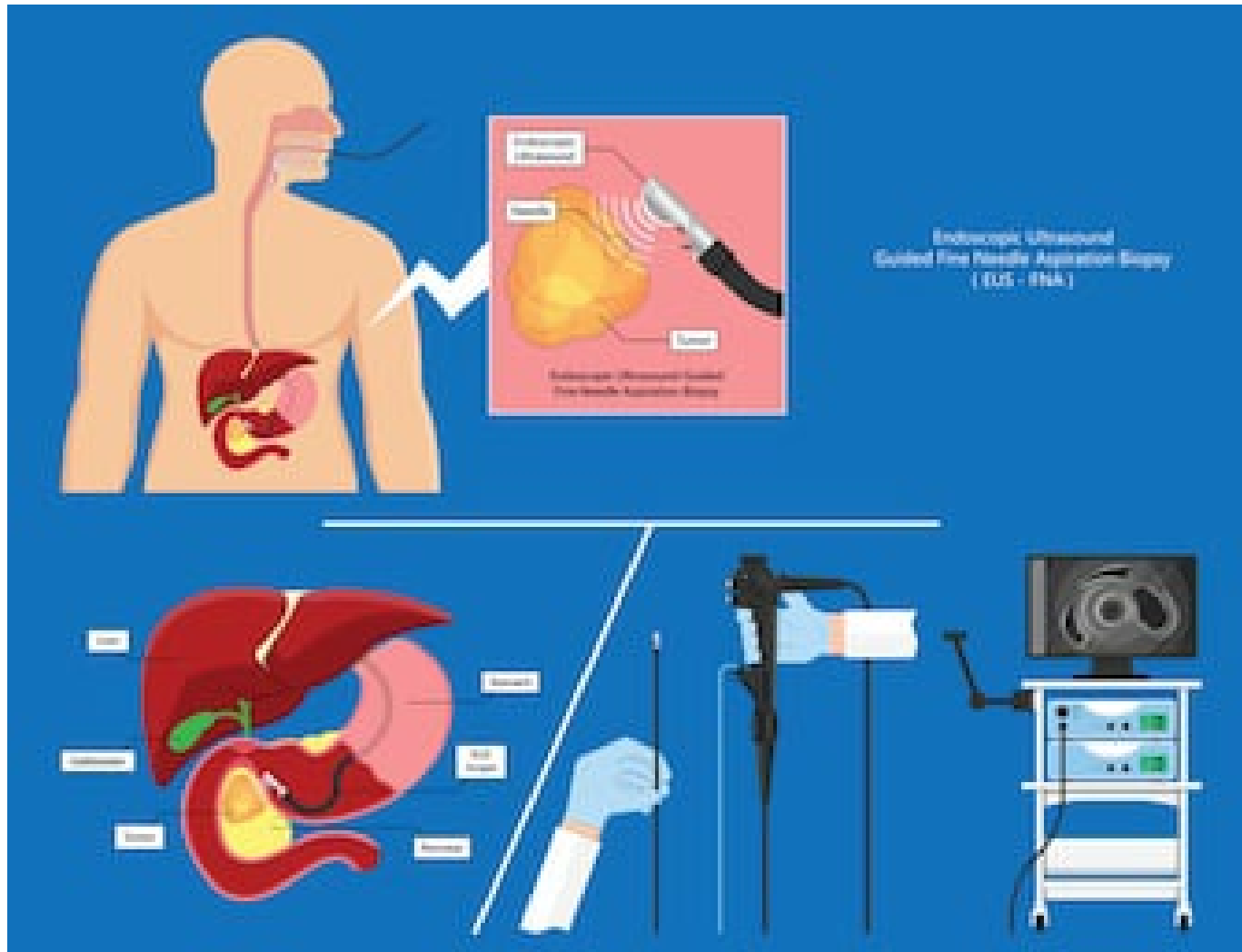
אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

איך מאבחנים?

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

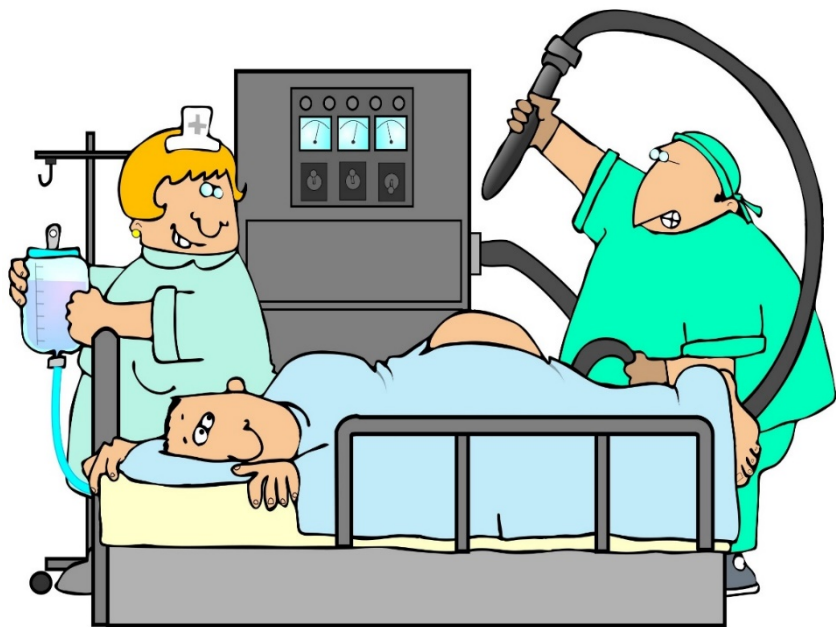

VectorStock

קולונוסקופיה

- טשטוש: הבדיקה כמעט אף פעם לא כואבת בימינו
- בחשד למחלת קרוהן: כניסה למעי דק סופי
- סיבוכים משמעותיים: 1/2000-3000 בדיקות
  - חור במעי (פרפורציה)
  - דימום (לרוב אחרי כריתת פוליפ)
  - תגובות לחומרי הרדמה

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

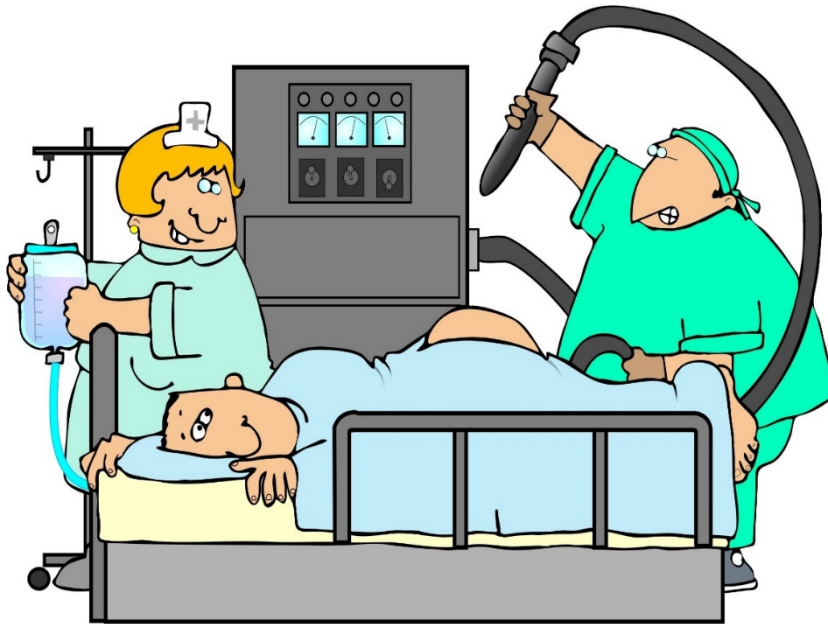
מאפייני המחלה

מבוא

קולונוסקופיה - הכנה

- שימוש בחומרים משלשלים
- פיקולקס, מוביפרפ, מרוקן
- דיאטה דלת שארית במשך 3-5 ימים לפני הבדיקה (בהתאם להוראות המכון)
- להגיע עם מלווה (איסור נהיגה למשך 8-12 שעות מסיום הבדיקה)

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

מה

רואים?

מחלת קרוהן

תקין

לא תקין

- כיבים
- בצקת
- היצרויות
- פיזור הדלקת

מבוא

מאפייני המחלה

אבחון המחלה

סיבוכים במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

עקרונות טיפול
במחלה

טיפול בתרופות

טיפול לא תרופתי

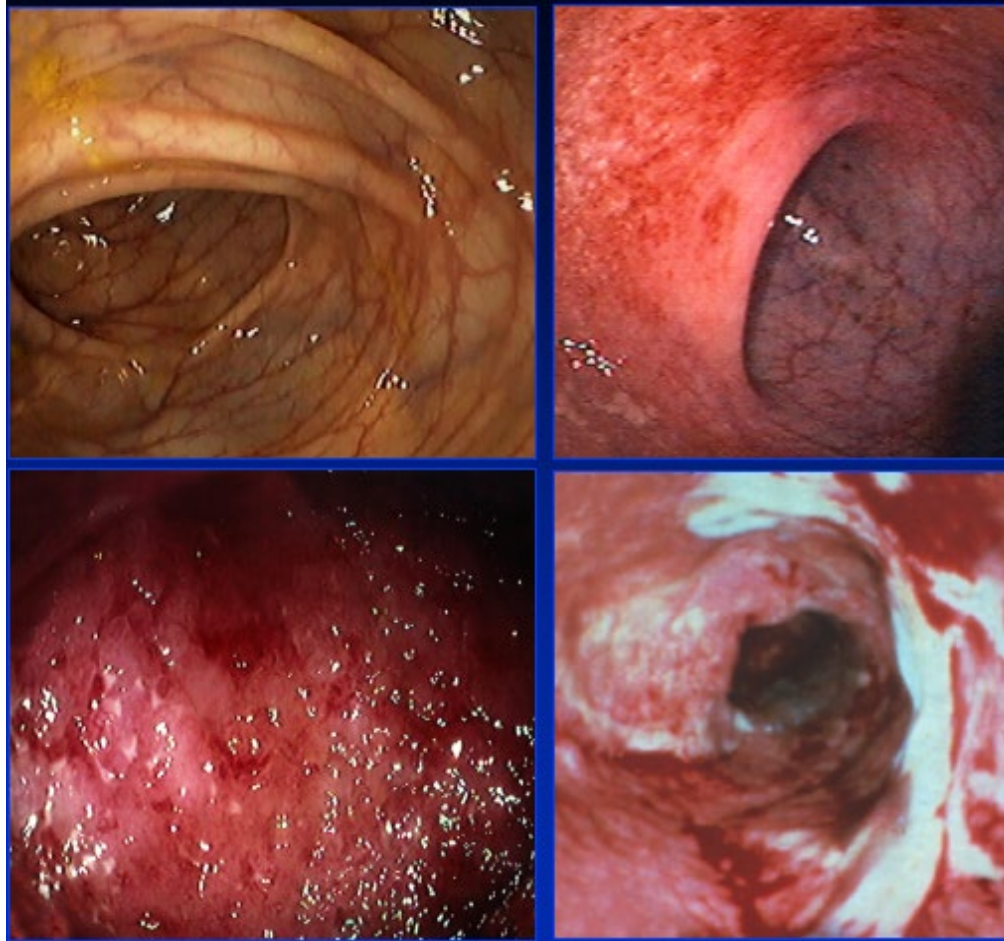
מחלות מעי דלקתיות אבחון ומעקב

האקדמיה למחלות המעי הדלקתיות 2019-2020

מה רואים?

קוליטיס כיבית

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

Magnetic resonance enterography (MRE)

- יתרון מול CT – היעדר חשיפה לקרינה, אך הדיוק דומה מאוד!
- בצעירים (<40) – העדפה ברורה לשימוש ב-MRE

- חומר ניגוד ניתן בשתייה ודרך הווריד
- זמן שהייה במכשיר 30-40 דקות
- שהייה במכשיר מלווה ברעש ולעיתים לא נעימה .
- לעיתים בחילות הקאות ושלושולים בשל שתיית חומר הניגוד

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

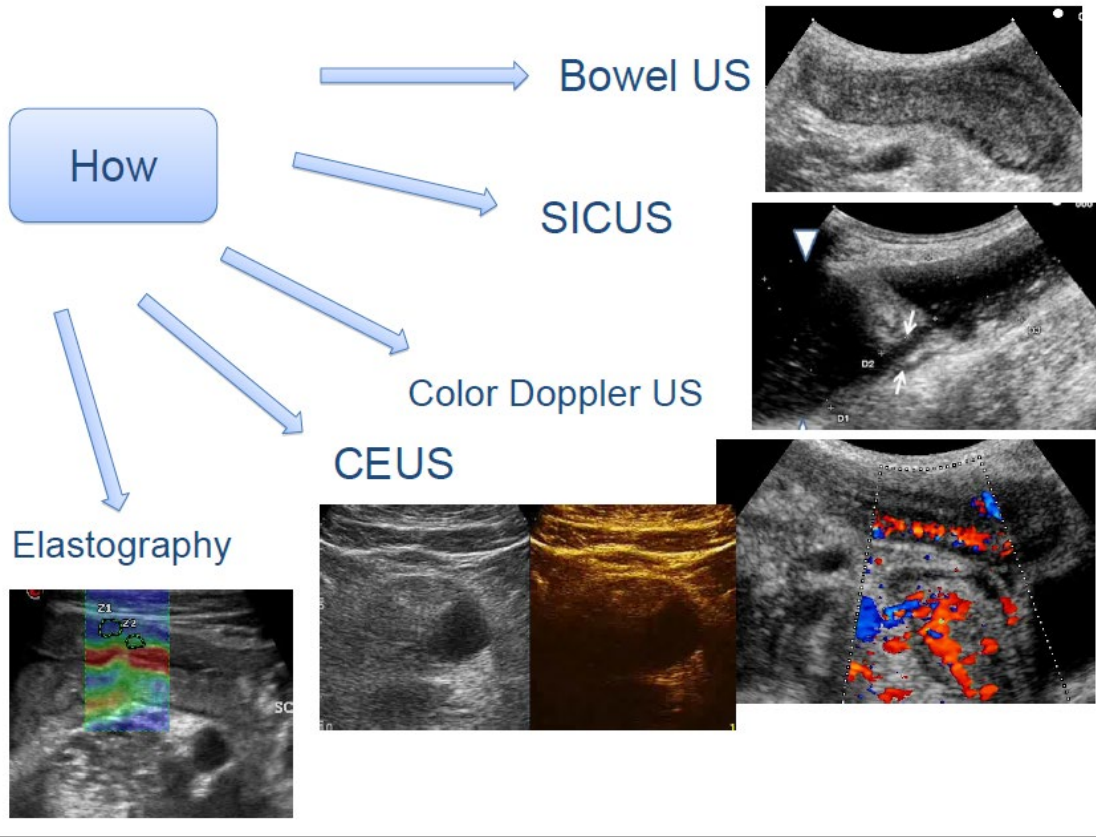
אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

אולסטרסאונד (US) מעי

- הבדיקה מתבצעת במרכזים בודדים בלבד בארץ ובעולם
- ביצוע חיצוני דומה ל-US בטן רגיל
- 10-15 דקות בלבד
- טובה בעיקר למעי דק סופי ומעי גס למעט הרקטום
- מדדים עיקריים:
  - עובי דופן
  - זרימת דם לאיזור הדלקת

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

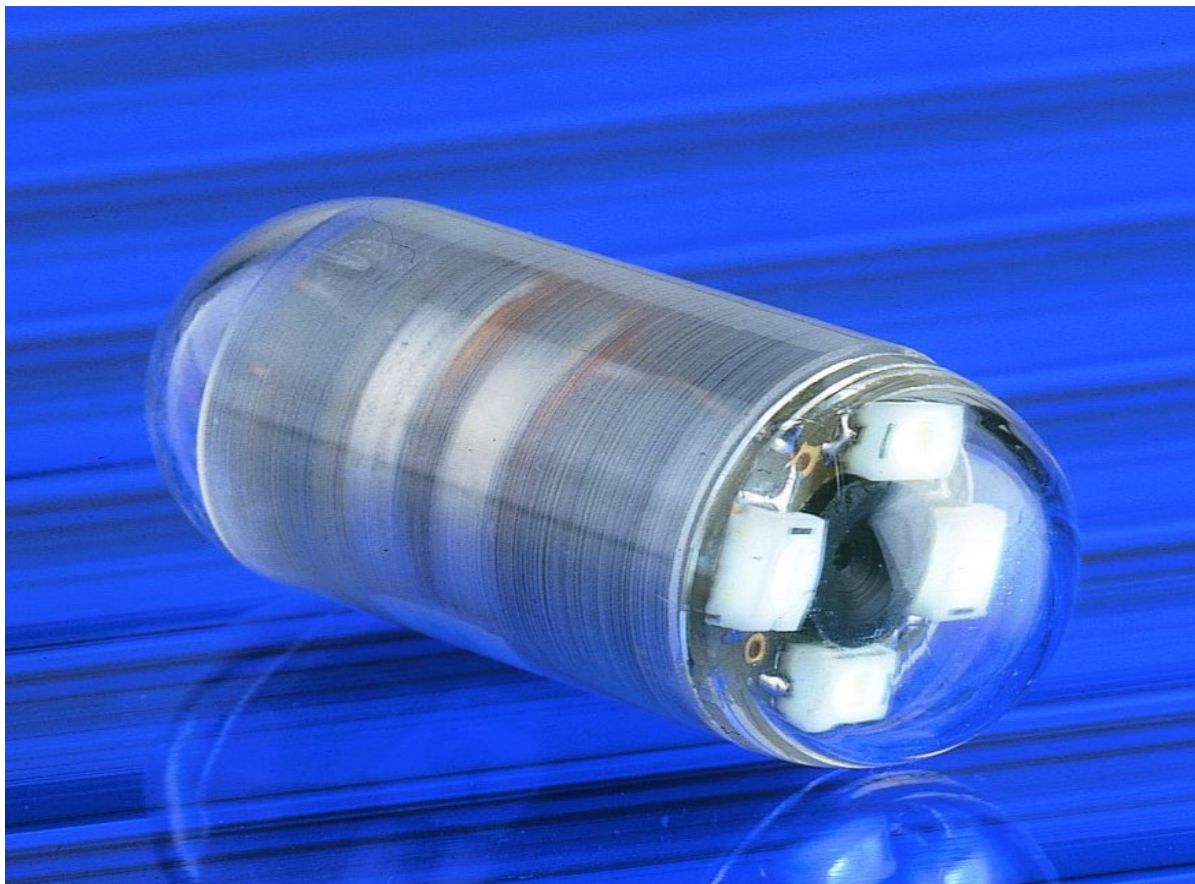
אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

קפסולה אנדוסקופית

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

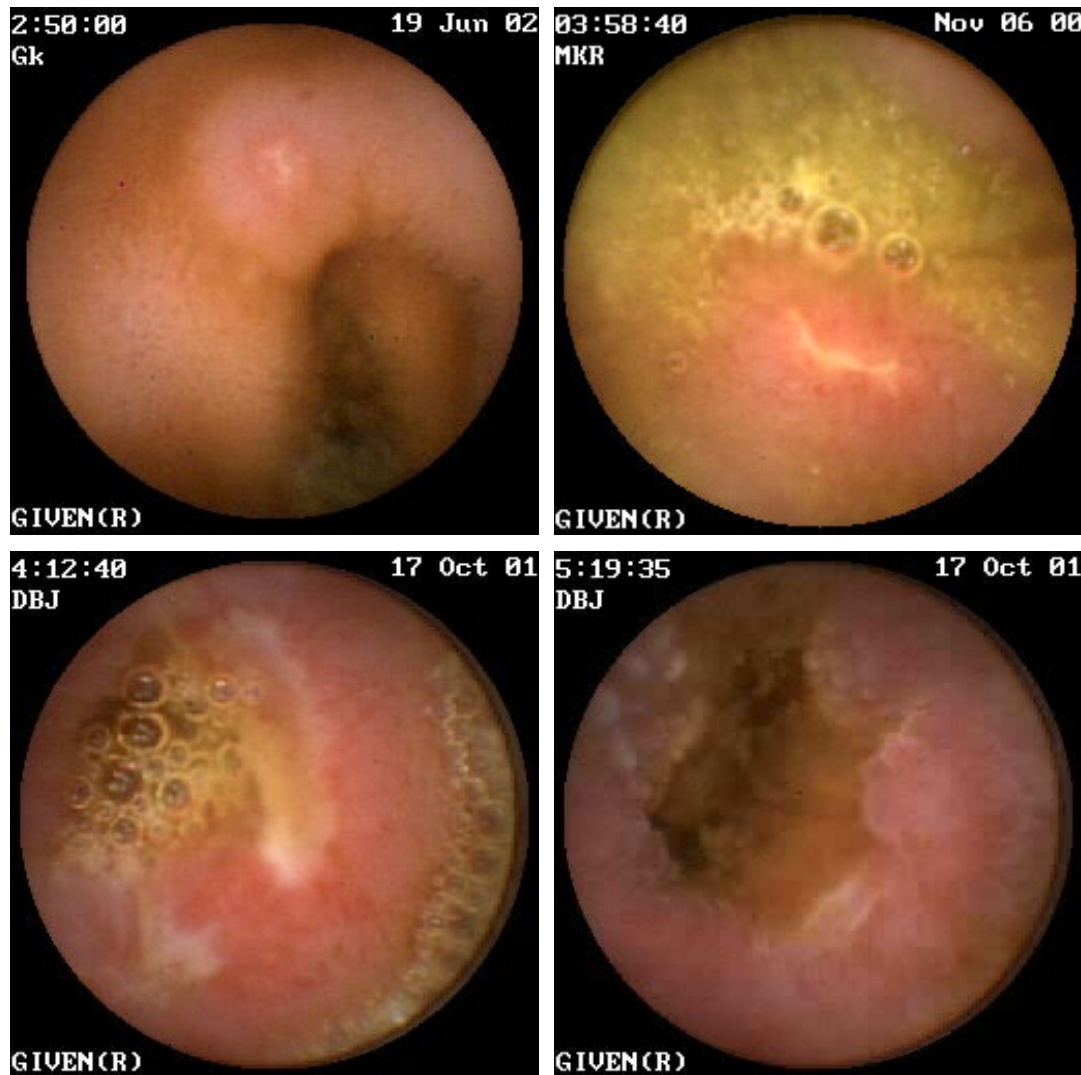
סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

מה רואים?

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

Pillcam capsule endoscopy : The Beginning

An idea...

...transformed into helping patients

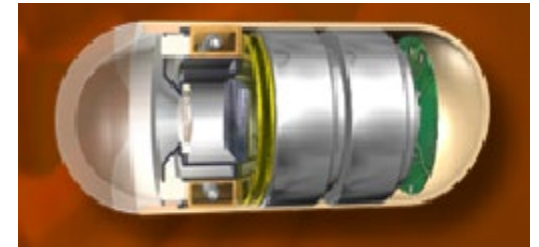
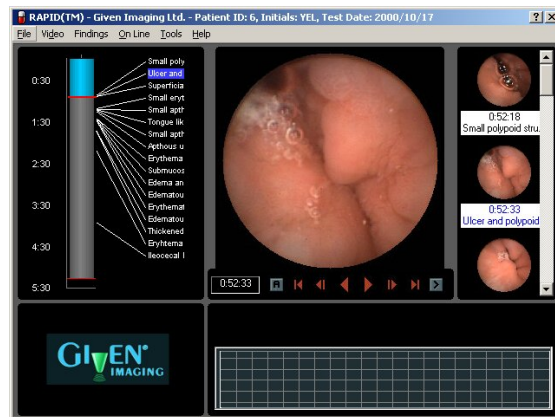
טיפול לא תרופתי	טיפול בתרופות	עקרונות טיפול במחלה	ביטויים מחוץ למחלה	סיבוכים במחלה	אבחון המחלה	מאפייני המחלה	מבוא

בדיקת קפסולה

RAPID Software

ריקורדר (מכשיר הקלטה)

קפסולה (26x11mm)

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

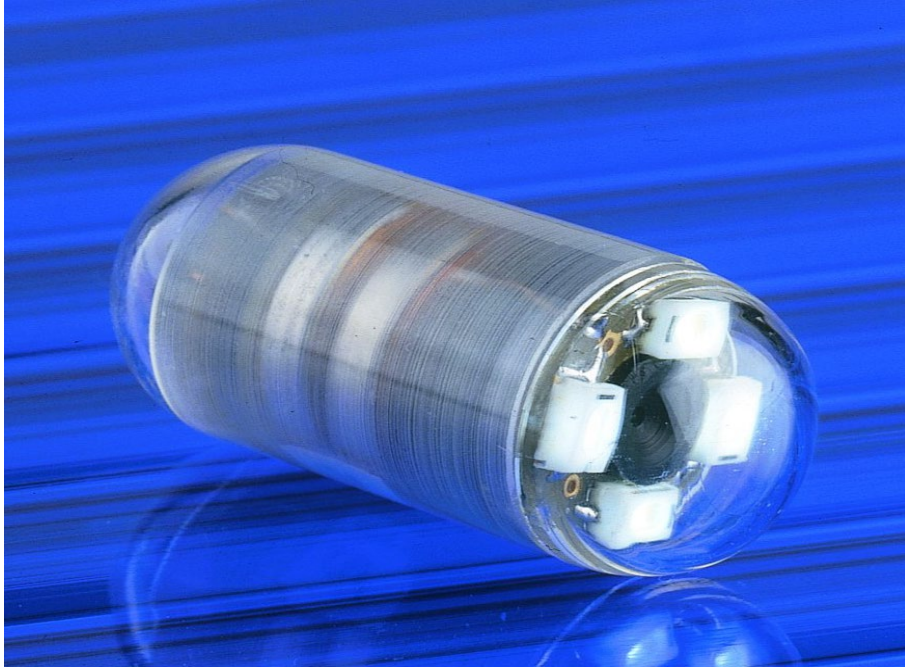
מאפייני המחלה

מבוא

קפסולה למעי דק במחלת קרוהן

- משמשת לאבחון מחלת קרוהן
- משמשת גם לניטור ומעקב (עדיין לא בסל הבריאות)
- הכנה לקפסולה:
נוזלים צלולים בלבד משעות צהריים מוקדמות ביום לפני הבדיקה
- בדרך כלל אל נדרשת הכנה עם חומרים משלשלים

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

קפסולה למעי דק במחלת קרוהן

- סיבוך עיקרי-היתקעות (הקפסולה נשארת מעל ל-14 ימים בגוף) – 2-3%
- הרוב המכריע מקרי ההיתקעות לא גורמים לתסמינים חולפים עצמאית
- לעתים צורך להוציא קפסולה בניתוח או אנדוסקופיה (נדיר מאוד)

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

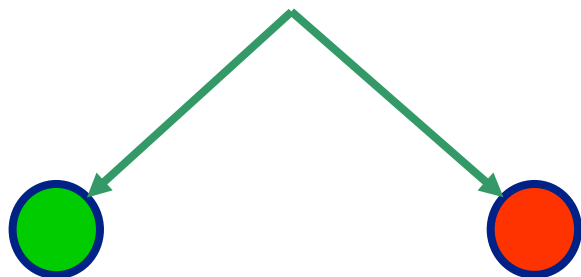
Day 0: Liquid diet from noon
NPO at 10 PM

Day 1: Morning ingestion

Day 2: Scanning*
(close to but not later
than 30 hours)

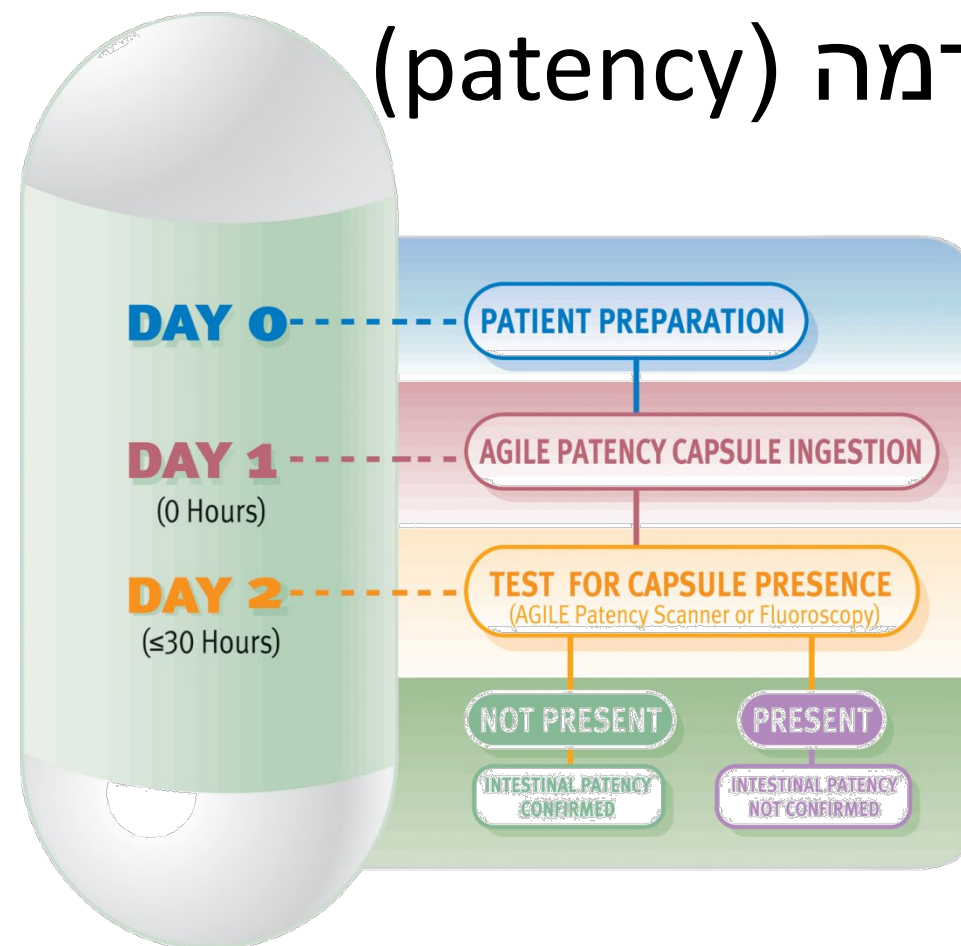

Patency proven
(capsule not detected
in patient's body)

Patency
NOT proven
(capsule detected in patient's body)

Capsule disintegrates after 30 hours

קפסולת דמה (patency)

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

Pillcam™ Crohn's system

קפסולה המאפשרת סקירת מעי דק וגס

PillCam™ Crohn's : A PAN-INTESTINAL TOOL FOR A PAN-INTESTINAL DISEASE.

❑ 344 degree field of view

✓ 172 degrees per head

❑ 256x256 image resolution

❑ Adaptive Frame Rate (AFR) technology increases the rate of image capture from 4 to 35 frames per second based on the speed of the capsule.

Capsule transmits at 4 fps until AFR is activated at small bowel detection

❑ 3 SB and 2 colon segments according to length

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

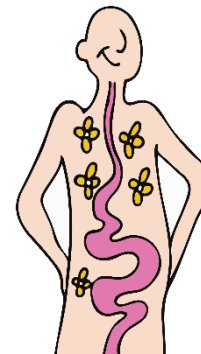
אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

סיבוכים של מחלות מעיי דלקתיות

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

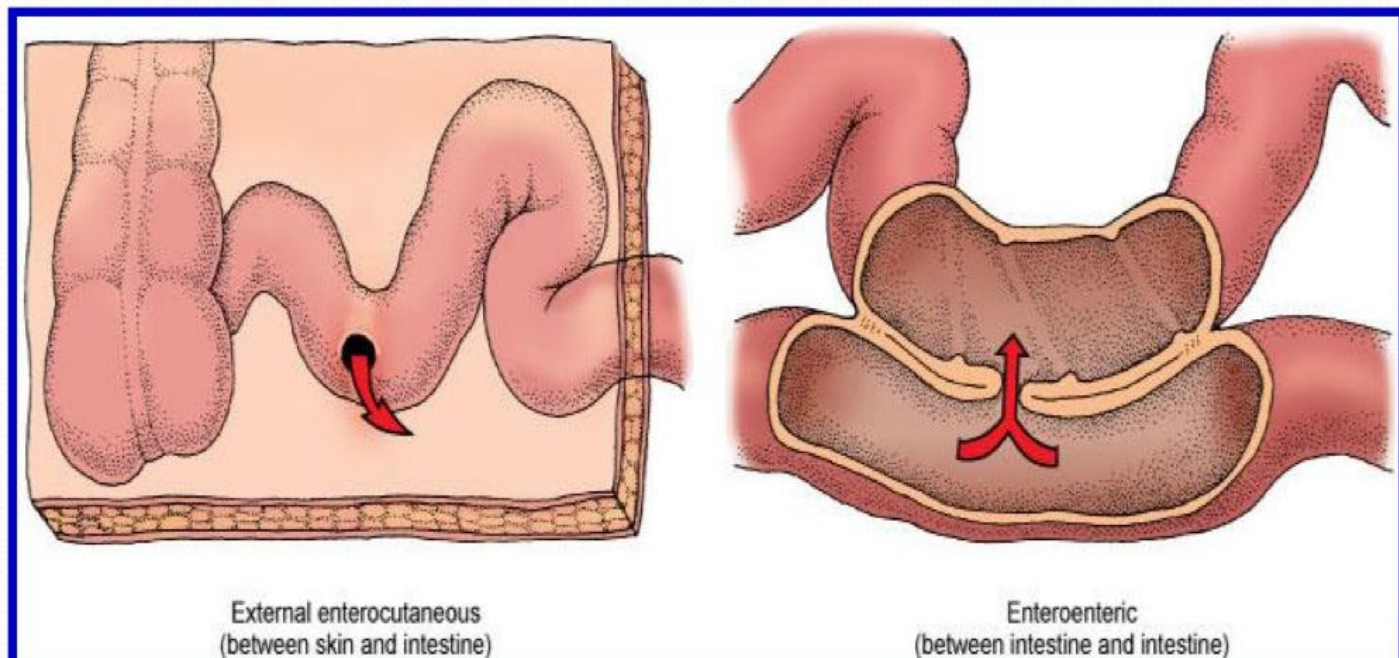
אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

פסטולות

- חיבור לא תקין בין איברים: מעי למעי, מעי לשלפוחית שם/נרתיק, מעי לעור
- נוצרות כתוצאה מתהליך דלקתי כרוני הפוגע בשלמות דופן במעי
- לעתים קרובת נוצרות בסמוך לאזורי היצרות

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

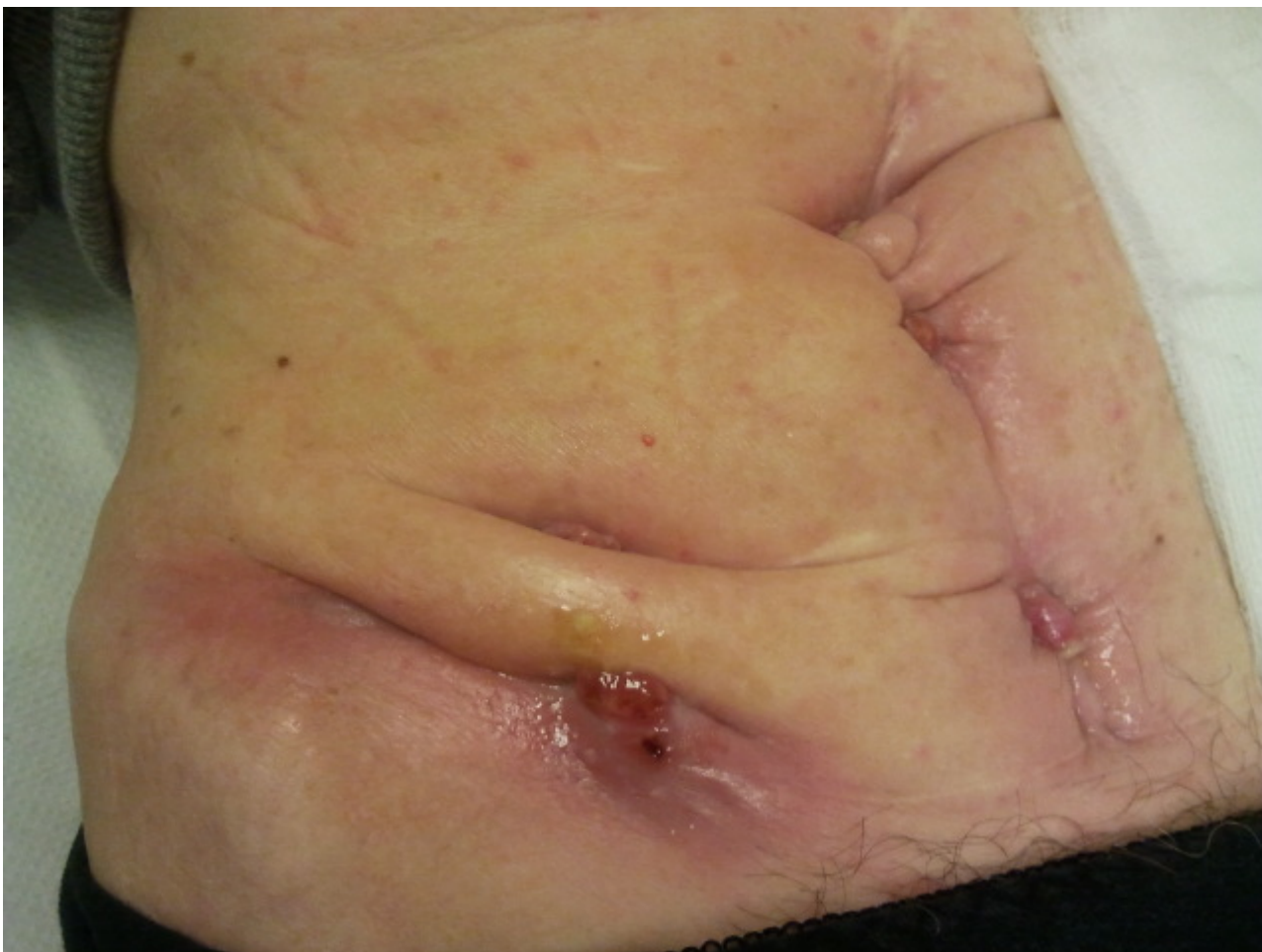
אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

פיסטולה לעור

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

פיסטולה בפי הטבעת

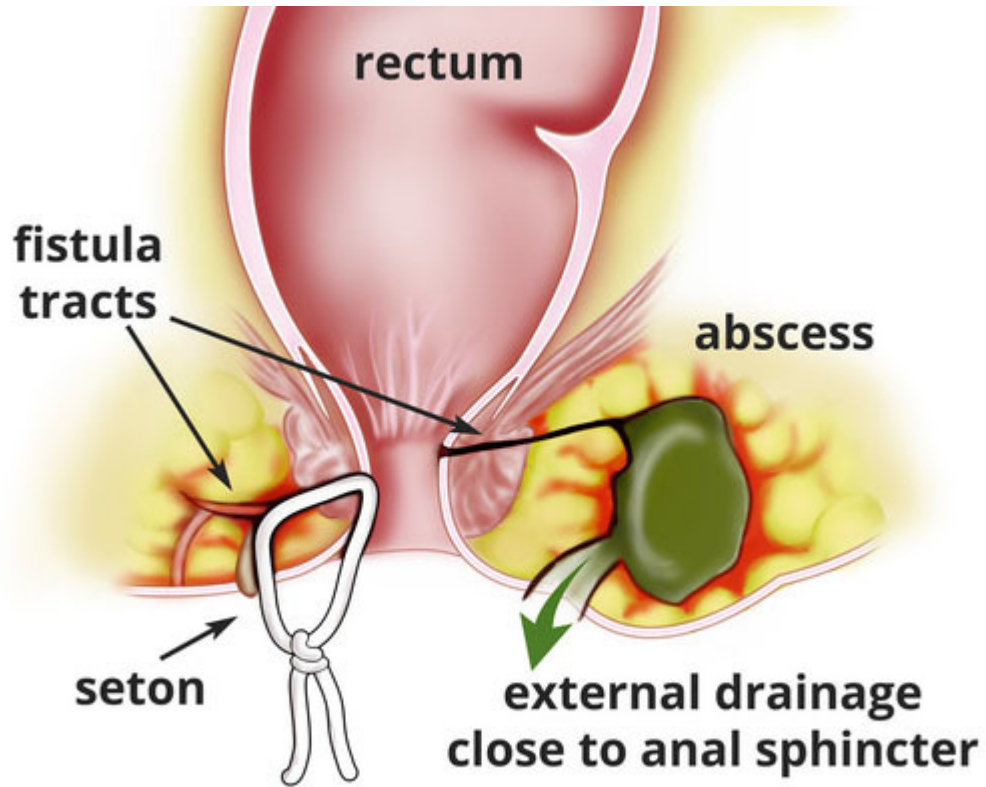
תסמינים:

- הפרשה
- אי שליטה

טיפול:

בדרך כלל שילוב של אנטיביוטיקה
וסיטון

בשלב מאוחר יותר-טיפול ביולוגי

DISCOVERTHERAPIES © All Rights Reserved.

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

אבצס פריאנלי

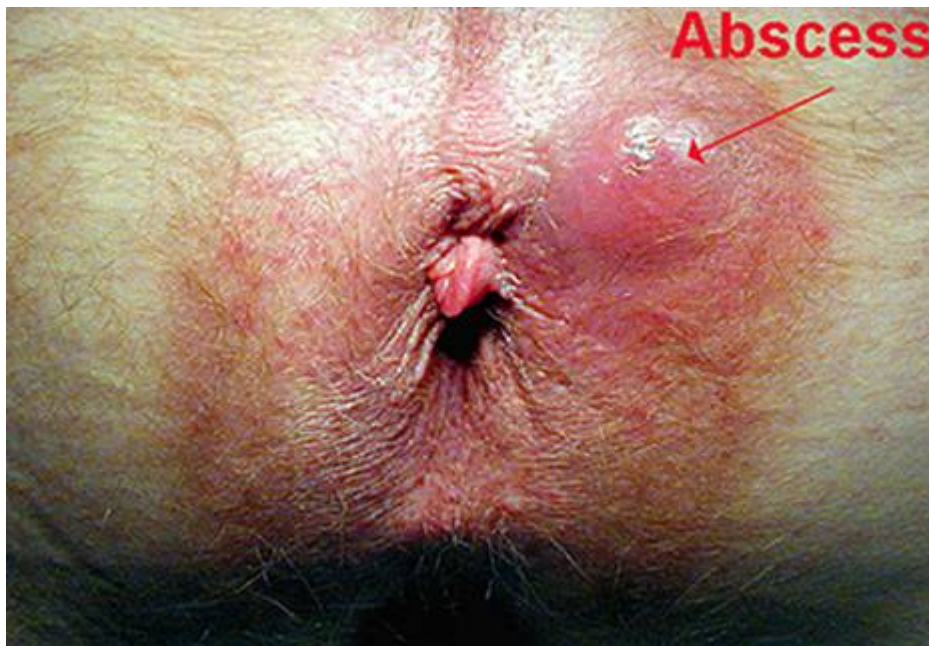
תסמינים:

כאב עז באיזור פי הטבעת, חום

טיפול:

מחייב טיפול דחוף (מיון!)

הטיפול כולל בדרך ניקוז כירורגי
ואנטיביוטיקה

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

אבצס תוך בטני

תסמינים:
כאבי בטן וחום

טיפול:
מחייב בדיקה דחופה!

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

היצרות עם חסימת מעי

תסמינים:

כאבי בטן אחרי אוכל, הקאות,
חוסר יכולת להעביר יציאה
(לא להתבלבל עם עצירות
שגרתית)

טיפול:

מחייב פנייה דחופה לרופא/מיון!

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

תסמינים המחשידים לסיבוך דחוף במחלות מעי דלקתיות

- כאבי בטן עזים
- הקאות
- חום
- צמרמורות
- שלשולים דמיים
- חום
- כאבים עזים בפי הטבעת

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

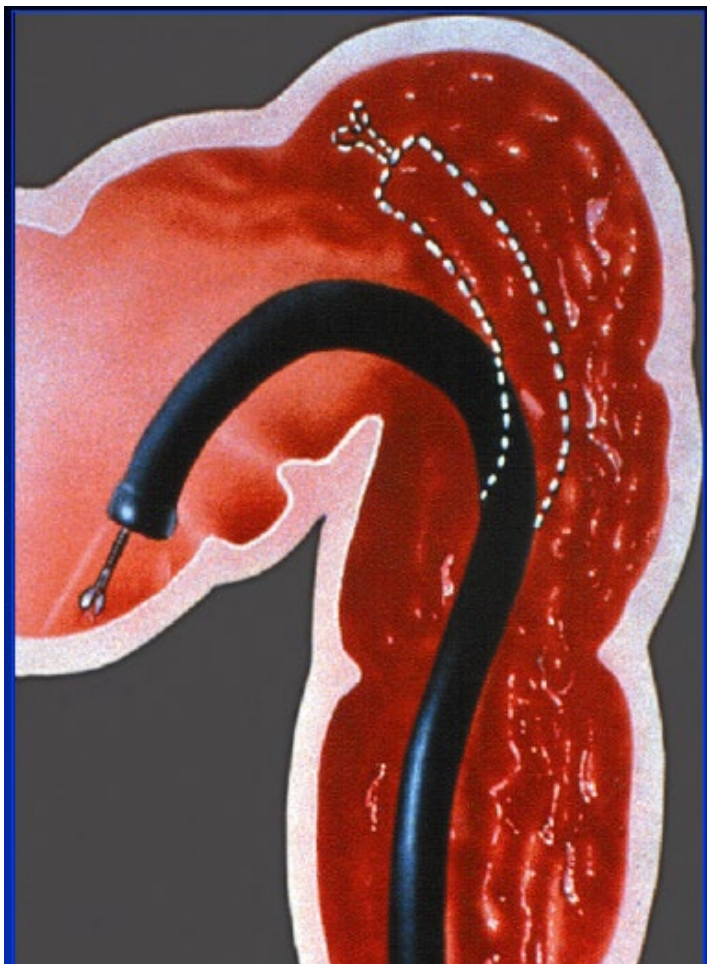
אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

סרטן מעי גס בחולים עם מחלות מעי דלקתיות

- הסיכון מוגבר במטופלים עם מעורבות מעי גס
- מטופלים עם פרוקטיטיס בלבד או מחלה ברקטום – הסיכון דומה לאוכלוסיה כללית
- גורמי סיכון:
  - היסטוריה משפחתית של סרטן מעי גס
  - פאנקוליטיס
  - מחלה פעילה משמעותית
  - PSC
- בדרך כלל מומלצת קולונוסקופיה למעקב החל מ-6-8 שנים מאבחון
- תדירות המעקב: כל 1-5 שנים בהתאם לגורמי הסיכון
- מטרת הבדיקה: לגלות ממצאים טרום סרטניים שלעיתים לא נראים בעין, לכן מקובל ליטול ביופסיות מרובות או לצבוע את הרירית בחומרי צבע (כרומואנדוסקופיה) כדי להדגיש פרטי רירית

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

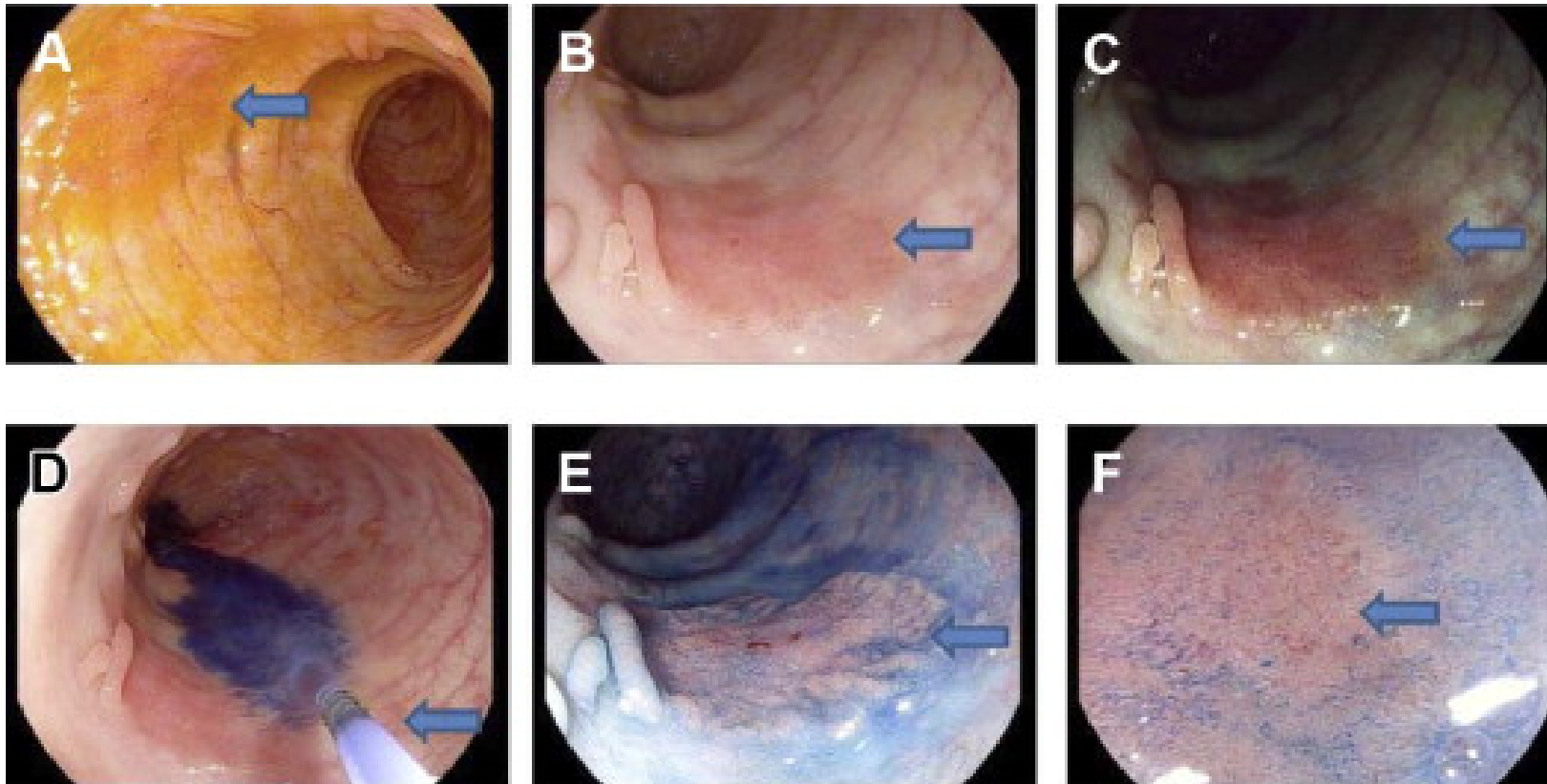
אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

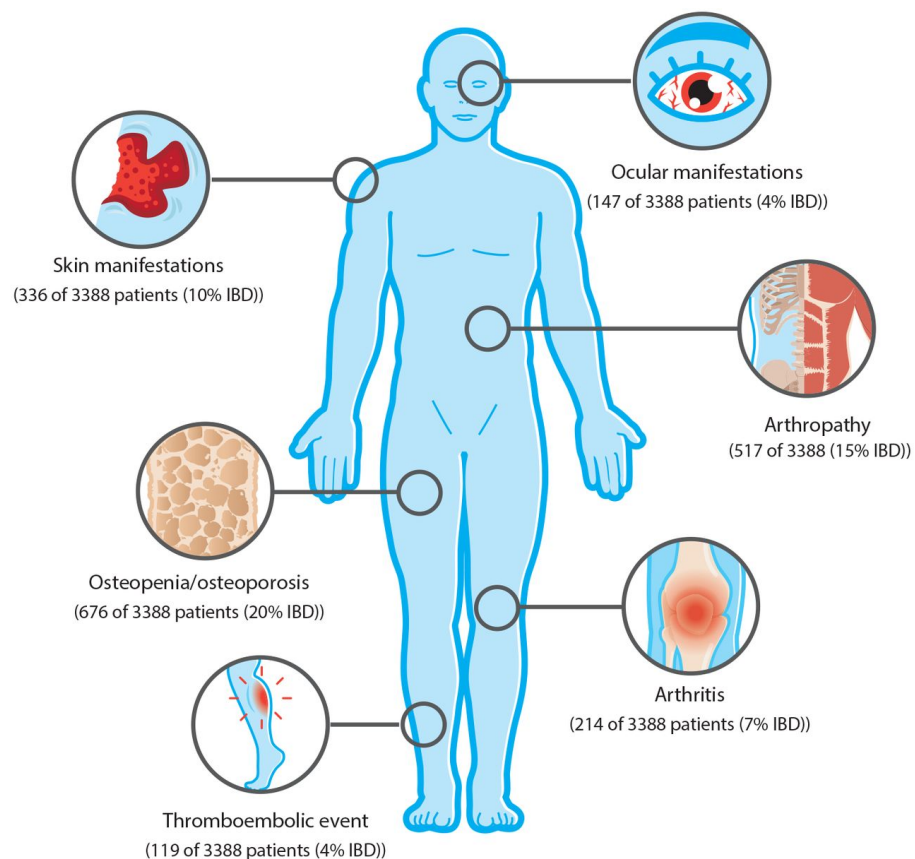
כרומואנדוסקופיה

שימוש בצבען מדגיש פרטי רירית עדינים ומעלה סיכוי לגילוי ממצאים טרום סרטניים

ביטויים מחוץ למעי

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

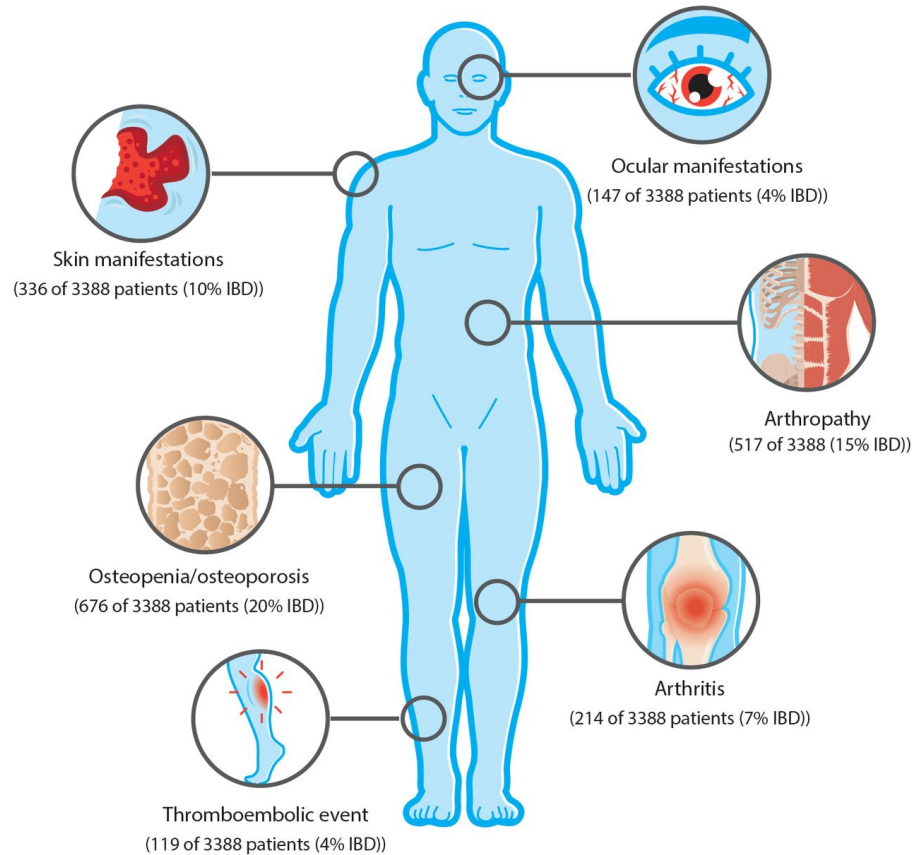
מאפייני המחלה

מבוא

ביטויים מחוץ למעי

- כ-40% מהחולים
- CD>UC
- יתכנו מספר ביטויים יחד
- כאבי פרקים הינם הביטוי הנפוץ ביותר
- יכולים להופיע גם ללא קשר למהלך מחלה
- לעיתים ביטוי ראשון או אף יחיד למחלת מעי דלקתית

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

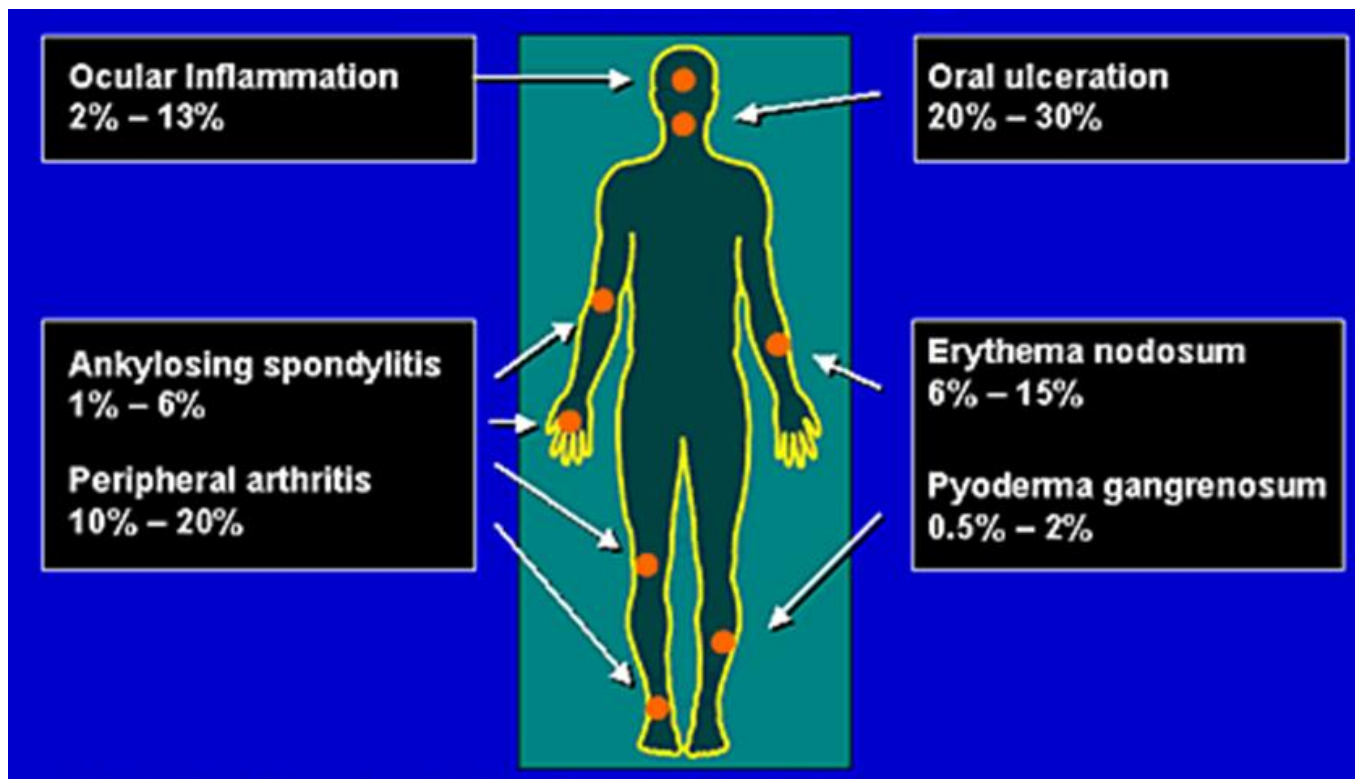
מבוא

ביטויים

שכיחים

מחוץ למעי במחלות
מעי דלקתיות

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

Erythema Nodosum

- כתמים אדומים מורמים
- שכיחים בשוקיים
- מבשרים או מופיעים בעת התלקחות
- בדרך כלל מגיבים לטיפול בהתלקחות

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

Pyoderma Gangrenosum

- נגעים מכוייבים נרחבים, יכולים להופיע בגפיים, פנים ואגן
- לא קשורים למהלך המחלה
- קשים לטיפול

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

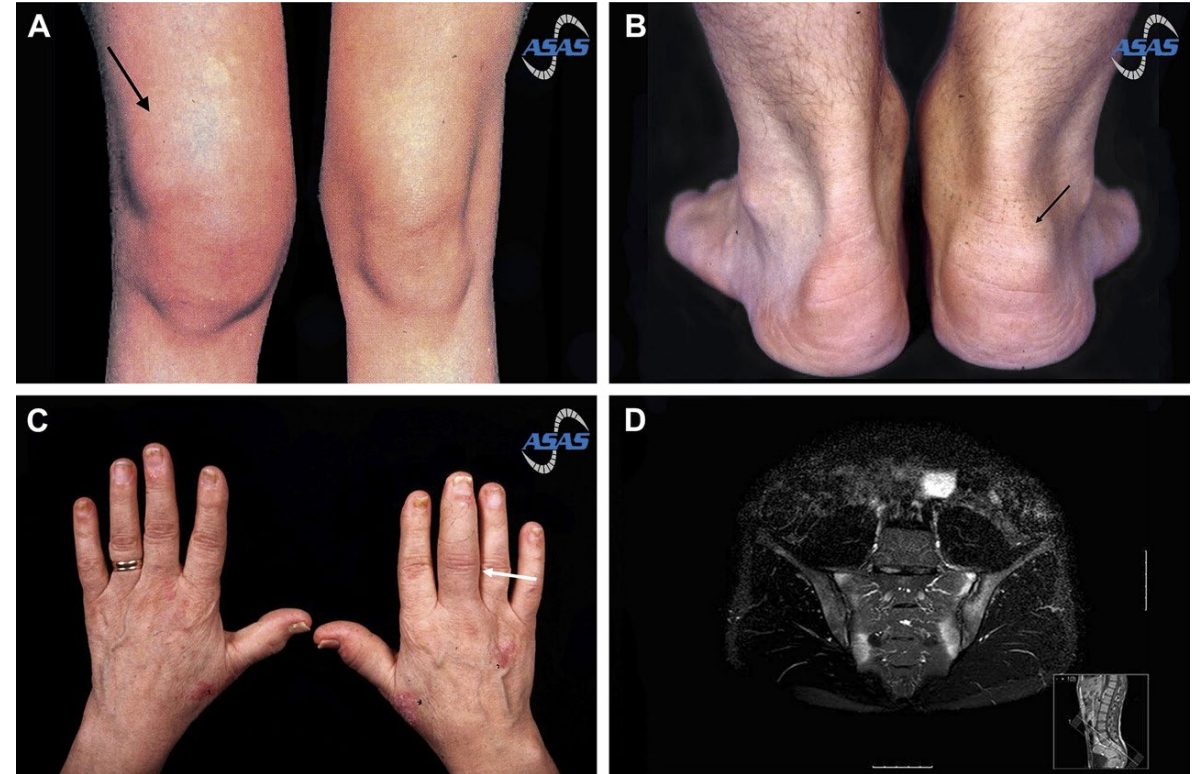
מאפייני המחלה

מבוא

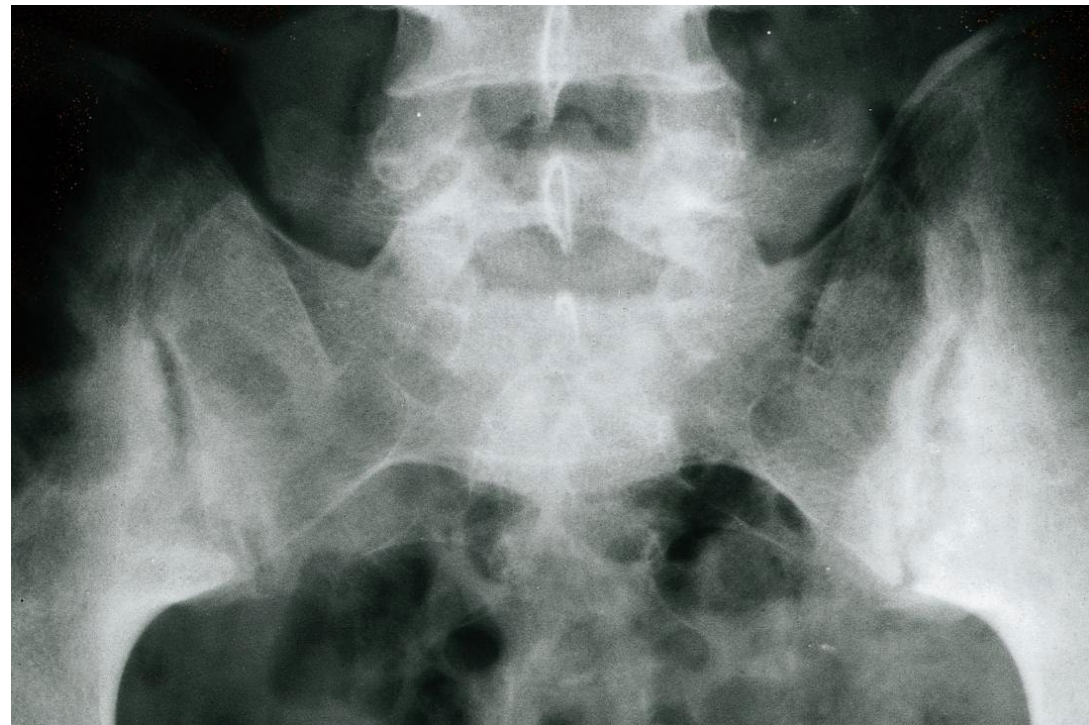
כאבי פרקים ודלקות פרקים

- הביטוי השכיח ביותר מחוץ למעי (עד 50%)
- לרוב מפרקים מרובים וקטנים, יכול גם להופיע בפרקים הגדולים
- כמעט אף פעם לא גורם לנזק בפרק
- בדרך כלל מופיע בעת התלקחות, אך לא בהכרח

דלקת חוליות מקשתת Ankylosing spondylitis

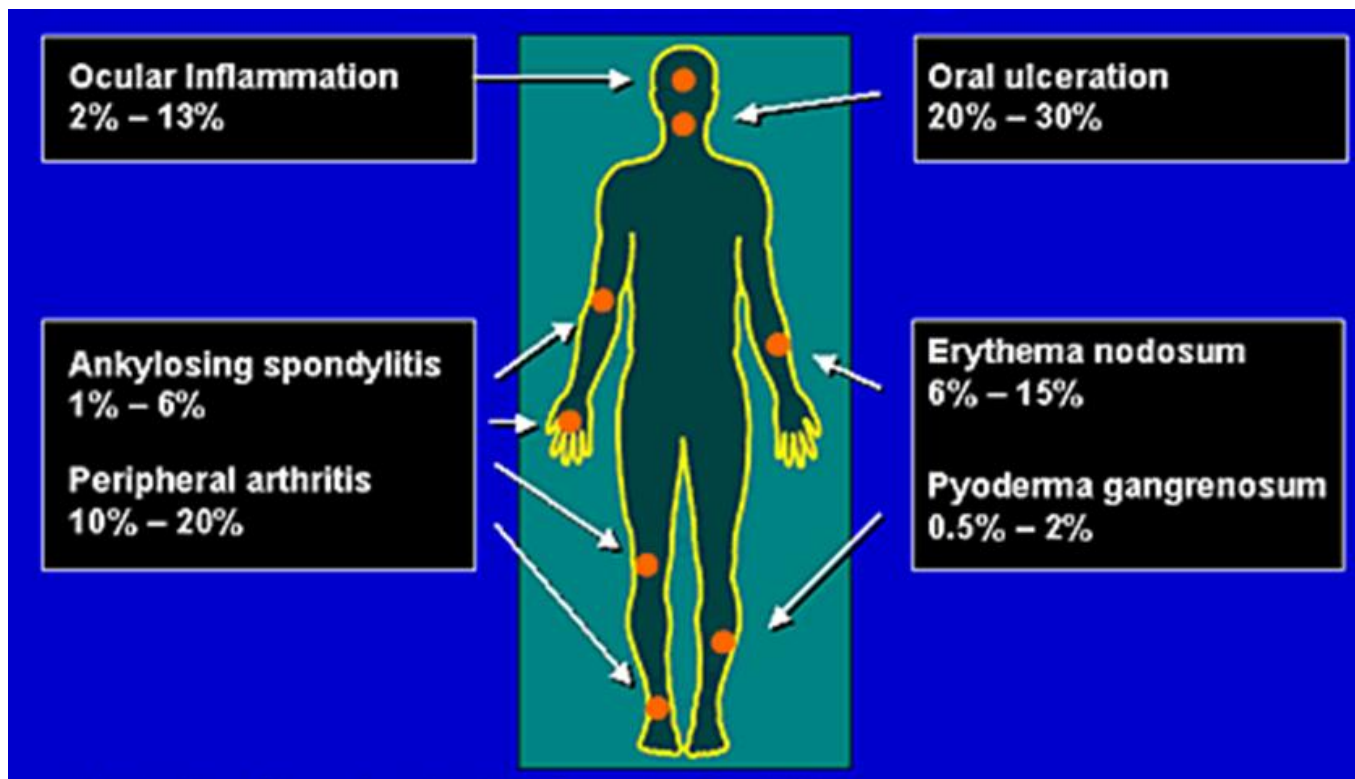
- כאבי גב תחתון המחמירים במנוחה
- תיתכן הגבלה בתנועה
- לעיתים גם בפרקים אחרים
- אבחון ב-MRI

ביטויים

שכיחים

מחוץ למעי במחלות
מעי דלקתיות

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

ביטויים בעיניים

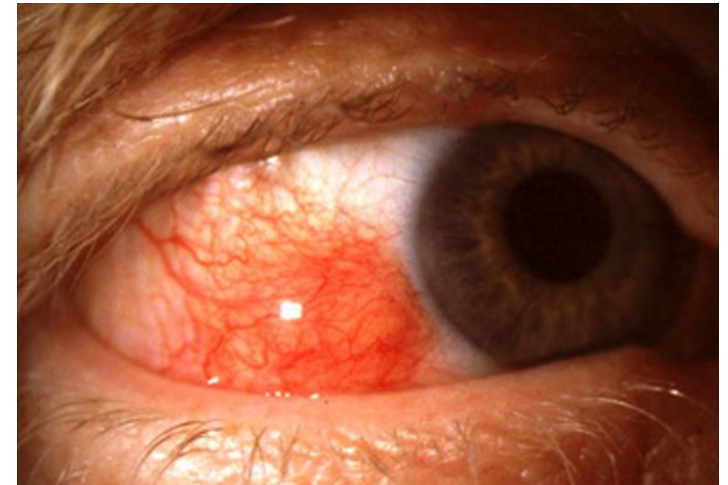
אובאיטיס Uveitis:

עין אדומה וכואבת- עלולה לסכן ראייה- **מחייבת בדיקה דחופה!!**

אפיסקלריטיס Episcleritis:

קלה ולא מסכנת ראייה

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

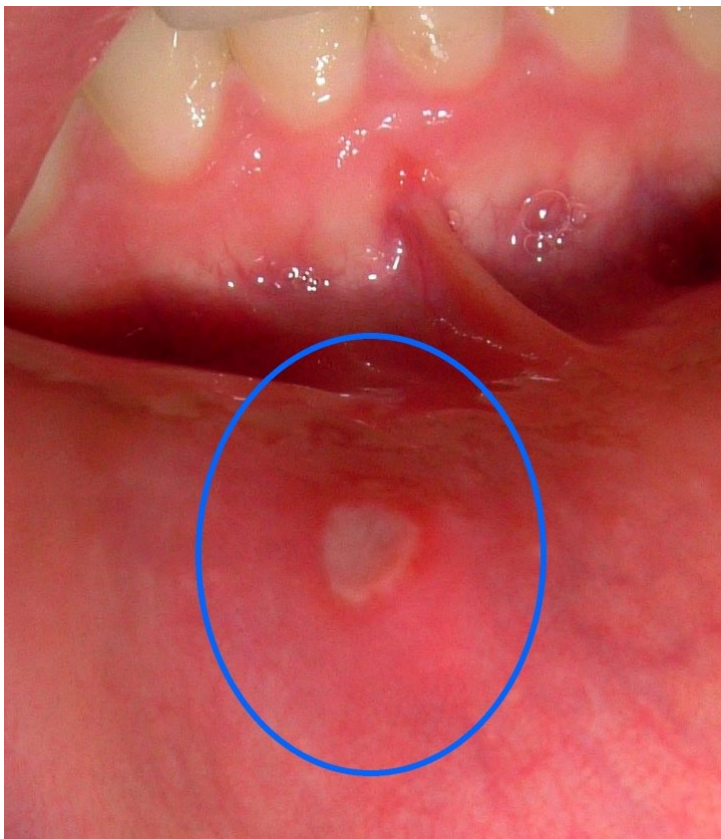
אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

אפטות בפה

- שכיח מאוד בעיקר במחלת קרוהן
- לרוב חולף מעצמו או עם טיפול מקומי
- לעיתים מבשר התלקחות

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

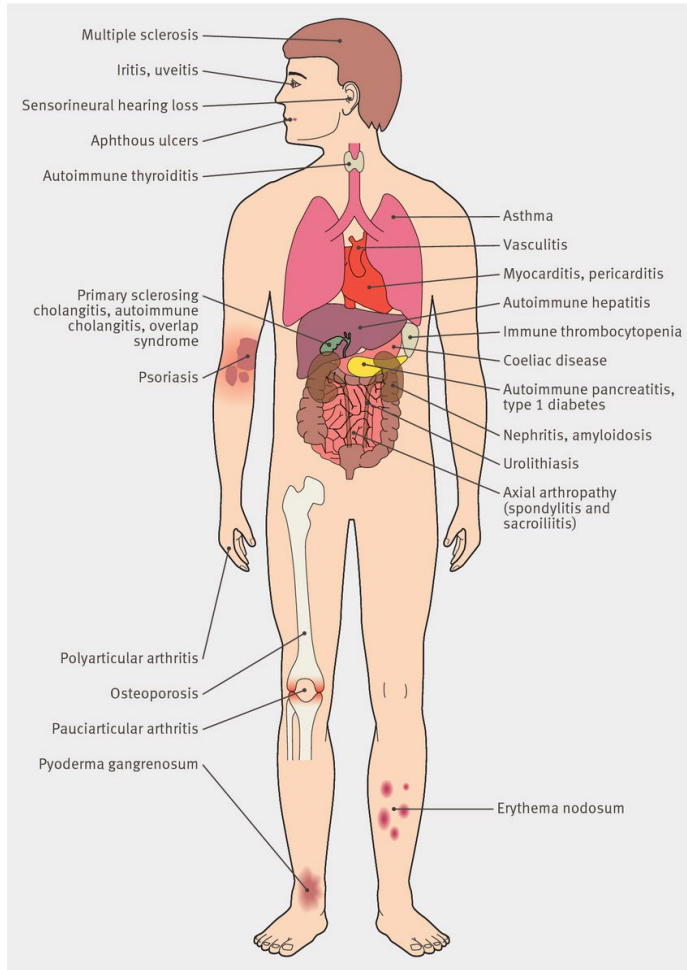
אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

ביטויים נוספים של מחלות מעי דלקתיות

- אנמיה
- ירידה במשקל
- אוסטיאופורוזיס ("בריחת סידן")
- אבנים בכליות
- אבנים בדרכי מרה
- הפרעה בגדילה
- PSC
- תופעות לוואי של טיפול

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

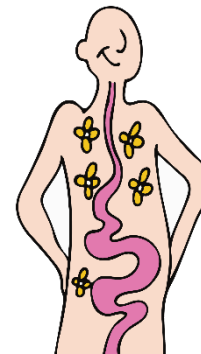
אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

מחלות מעי דלקתיות: עקרונות הטיפול

טיפול לא תרופתי

טיפול בתרופות

עקרונות טיפול
במחלה

ביטויים מחוץ
למחלה

סיבוכים במחלה

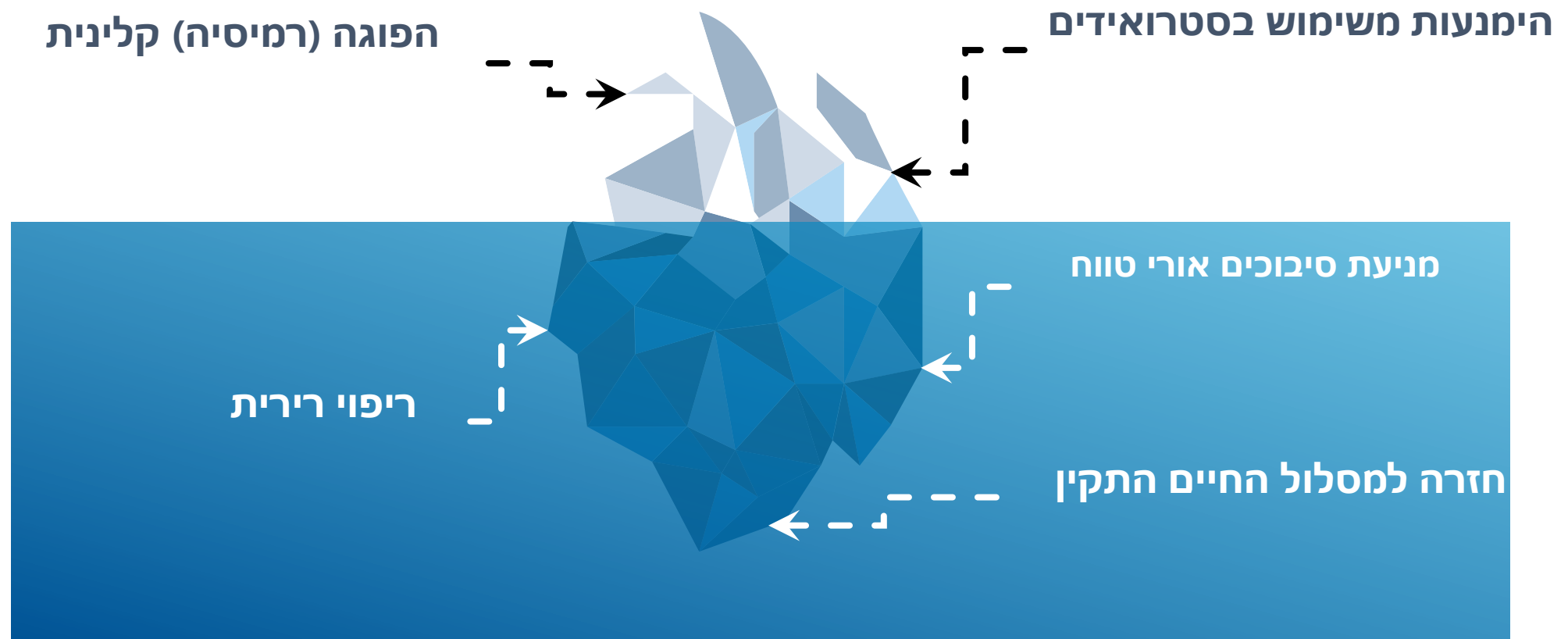
אבחון המחלה

מאפייני המחלה

מבוא

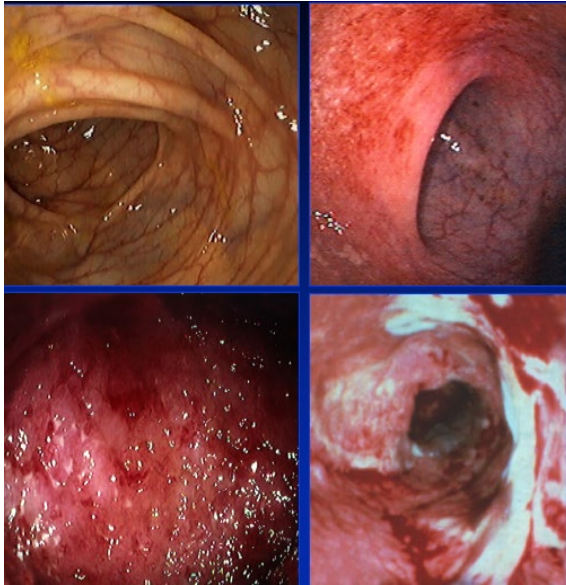

מטרות הטיפול במחלות מעי דלקתיות

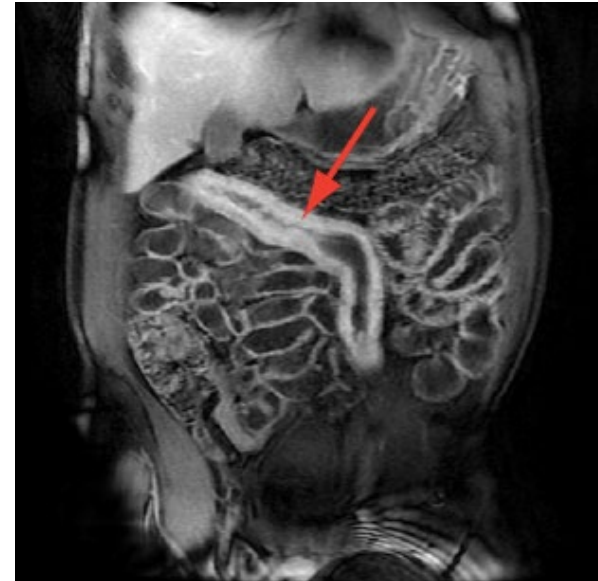

למה הכוונה?

ריפוי רירית

מניעת סיבוכים מבניים

שלבי הטיפול

השריית הפוגה

אחזקת הפוגה

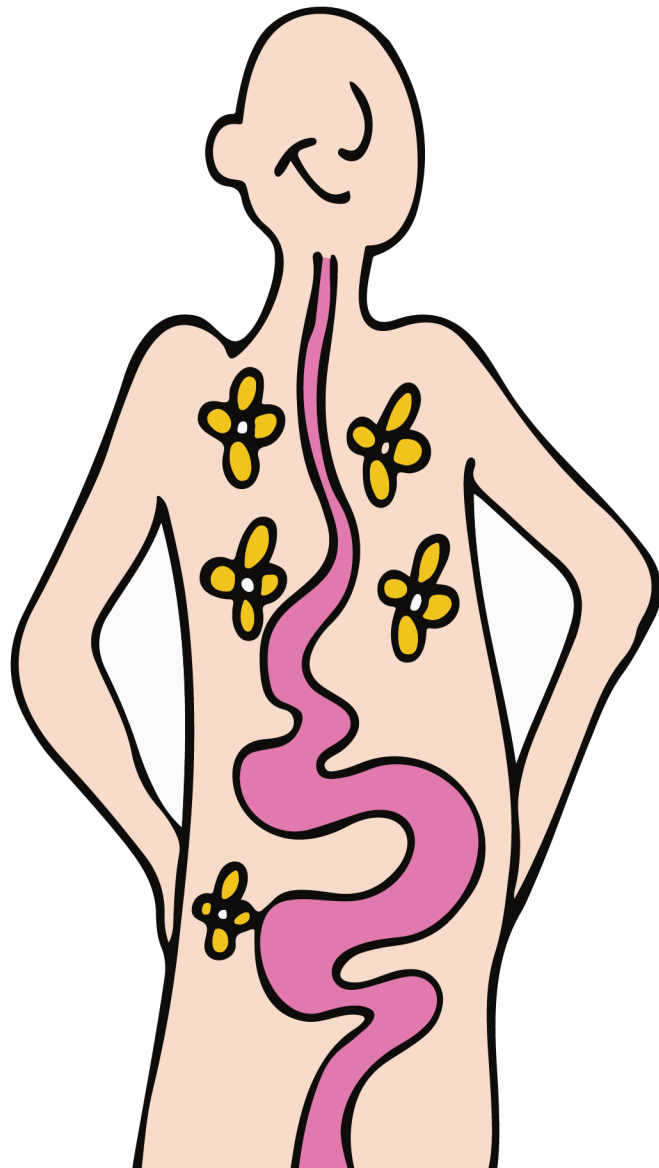
מעקב והתאמת טיפול

טיפול במחלות מעי דלקתיות

WRITE YOUR SUBTITLE HERE

תודה על ההקשבה!

פרופ' אורי קופילוב

מכון למחלות דרכי עיכול

מרכז רפואי ע"ש חיים שיבא, תל השומר

האקדמיה למחלות המעי הדלקתיות 2019-2020

